

SLOVENSKI VESTNIK

CELOVEC
SREDA
13. APRIL
1988

Letnik XLIII.
Štev. 15 (2375)

Izhaja v Celovcu
Erscheinungsort
Klagenfurt

Poštni urad 9020
Celovec
Verlagspostamt
9020 Klagenfurt

Cena: 7 šil.
300 din

P. b. b.

Nova knjiga o manjšinah v Avstriji

„Pustiti živeti ne zadostuje – manjšine v Avstriji“ („Leben lassen ist nicht genug – Minderheiten in Österreich“) je naslov knjige v založbi Kremayr & Scheriau. Njen avtor je sodelovalec avstrijskega radia Reinhold Henke. Vzorno opremljeno in vezano knjigo so pretekli teden predstavili avstrijski javnosti na tiskovni konferenci v dunajski „Concordii“. Avtor utemeljuje svojo študijo s trditvijo, da je manjšinsko vprašanje vseavstrijsko vprašanje, ki ga ne gre prepuščati manjšinam samim ali pa samozvanim čuvarem domovine.

Henke je pritegnil k sodelovanju tudi avtorje prizadetih manjšin: s slovenske strani sta sodelovala Rado Janežič (slika zgoraj) in Valentin Inzko, Herbert Gassner za Hrvate, Ludwig Szebérenyi za Madžare, Franz Anton Buchal za Čehe in Slovence, Erika Thurner za Cigane ter Paul Grosz za Žide. Več v naslednji številki.

Nismo pripravljeni za alibi-razgovore

Pismo avstrijskega kanclerja dr. Vranitzkega generalnemu tajniku AIDLCM, v katerem trdi, da so Slovenci popolnoma vključeni v odločitev pri šolskem vprašanju, ter najnovejši razvoj glede parlamentarnega pododbora – za FPÖ bosta v tem odboru sodelovala predsednik KHD-ja dr. Feldner in funkcionar Silla! – je ponoven dokaz, da gre avstrijski vladi v bistvu samo za taktično igro, v kateri pa končno odločajo

vlada in stranke. Slovenci pa naj bi jim služili za izgovor.

Za zastopnike slovenske narodnostne skupnosti se ob taki igri seveda postavlja vprašanje, ali je sploh še smiselno sodelovati v komisijah, pododborih in drugih organih.

Na seji koordinacijskega odbora ZSO in NSKS v ponedeljek v Celovcu sta se obe osrednji organizaciji odločili, da bosta (dalje na 2. strani)

Spominska svečanost

MPZ „Zarja“ (na sliki) je oblikoval kulturni del spominske svečanosti v Železni Kapli, katere so se udeležili številni demokrati in antifašisti. Proslava je bila posvečena 45-letnici smrti narodnega heroja Franca Pasterka Lenarta. Več na 3. strani.

Tovarna Obir: Ostra kritika na samovoljne izjave Frühbauerja

„Delavski svet Tovarne celuloze Obir je začuden nad prvimi izjavami o študiji, ki se ukvarja z razvojnimi možnostmi koroške celulozne industrije. To pa še predvsem zaradi tega, ker gredo te izjave predvsem v škodo Rebrci, pa čeprav podrobnosti še niso objavili. Zaradi teh izjav so zaposleni pri Obirju zelo zaskrbljeni. Delavski svet zahteva, da dobi takoj študijo na vpogled, hkrati pa pričakuje od politično odgo-

vornih v deželi, da se zavzamejo za ohranitev proizvodnje na Rebrci. Skoraj enako je na prve izjave finančnega referenta Frühbauerja reagirala tudi delovna skupnost za ohranitev delovnih mest na Rebrci. Tudi v tej skupnosti združeni politiki okraja in prizadetih občin, zastopniki delavcev in interesnih združenj zahtevajo takojšen vpogled v študijo, saj bi si le tako lahko ustvarili podrobnejšo podobo.

Dejansko pa Frühbauer, ki je prvo stališče k študiji, katero je izdelal tehnični direktor Obirja dipl. inž. dr. Karl Heinz Haller, napovedal šele za 19. april, ni vznemiril le rebrških delavcev. S samovoljno interpretacijo je ustvaril vtis, da namerava deželna vlada uničiti rebrško tovarno; medtem ko bo v Magdalen vtaknila še več sto milijonov šilingov. Tudi avtor študije dr. Haller je protestiral proti Frühbauerjevi samovoljni

interpretaciji: „Študije ni mogoče interpretirati kot pristanek za Beljak in zavrnitev Rebrce. Še prav posebej to ni mogoče ob dejstvu, da moramo upoštevati tudi gospodarsko strukturo prizadetih regij. Prav to podpora pa so politiki vedno obljubljali. Tudi izjavo, da bi rešitev, ki bi vključevala Rebrco, povzročila dvojne stroške, ne odgovarja resnici.“ Položaj okrog tovarne Obir postaja torej vse bolj zapleten.

PREBERITE

na strani

28. maja bo občni zbor ZSO
- Tiskarna Drava in Slovenski vestnik pod skupno streho
- Diese Woche im Slovenski vestnik
- „Izjema in pravilo“ v Šmihelu
- Sapramiška navdušila mlado in staro
- Izšla je nova številka „mladja“
- „Policija“ na Radišah
- Avstrijski pokal: Wattens v Celovcu proti SAK

Krajevni sestanki ZSO: Poziv k več enotnosti

Krajevni sestanki Zveze slovenskih organizacij na Koroškem so se v preteklih dneh nadaljevali in med Slovenci naleteli na veliko zanimanje. Osrednja tema na izredno dobro obiskanih sestankih v Železni Kapli, Škofičah (slika zgoraj), Do-

brli vasi, Borovljah in v ponedeljek zvečer v Szentjakobu je bilo šolsko vprašanje ter sosveti. Želja na vseh sestankih: večja enotnost osrednjih organizacij, nobenih „gnilih“ kompromisov, in previdnost pri vprašanju morebitnega vstopa v sosvet.

PROSTI ČAS '88 OD 14. DO 17. APRILA V CELOVCU

...TREBA
JE
VIDETI!

● KOROŠKI AVTOMOBILSKI IN KOLESARSKI SALON

- K.I.T., T. – KNIGHT RIDER – ČUDEŽNI AVTO IZ TV-SERIJE „KUMPEL“
- LOVSKA RAZSTAVA IN OGLED TROFEJ
- DNEVNI ORF PROGRAM „Z IGRO KOROŠKEGA RADIA, ŠALO IN ŠOVOM“
- ŠPORTNE DEJAVNOSTI AUSTRIE-CELOVEC KOT STRELJANJE NA GOL, TEKMOVANJA I. DR.
- PROGA ZA AVTO-MODELE, LASTNI POKAL
- TRAIL-PREDSTAVITVE
- SKOKI S PADALI
- DRUŠTVA SE PREDSTAVIJO

Sejem „Prosti čas '88“ predstavlja eno največjih in najširših ponudb proizvodov za prosti čas. Predvsem je namenjen podjetnikom, ki s ponujenimi izdelki trgujejo dalje, širšo publiko pa opozarja na dejavnosti s tega področja. Seveda tudi zabave ne bo manjkalo, saj se na sejmu najde za vsakega nekaj. Otvoritev bo v četrtek, 14. aprila, odprti pa bo vsak dan od 9. do 18. ure.

KOMENTAR

dr.
FRANCIJA
ZWITTRA

„ANŠLUS“ '88

„Kdo bi bil tako neu-
men“, je še pred meseci
vprašal dobro plačani
pisun v „Kronen-Zei-
tung“ in glavni ideolog
avstrijskega malomeš-
čanstva „Staberl“ alias
„Nimmerrichter“, „kdo
bi bil torej tako neu-
men, da bi kupil 49%
deležev raznih pod-
ržavljenih podjetij, ko
mu pri tem ne pripade
možnost gospodarske
politike, ko pa ostane
državi 51%?“

Take argumentacije
se je posluževal, ko
slavljena ideja o „priva-
tizaciji“ podržavljenih
podjetij ni tako uspe-
vala, kot so to iznajdite-
lji „preobrata“, ki bi
najraje razprodali kar
vso avstrijsko državno
imovino, želeli.

Pa se je le našel tak
idiot. Sicer ne med po-
državljenimi podjetji,
temveč med „zdravi-
mi“, torej privatnimi:
zahodnonemški kon-
cern WAZ je namreč
odkupil 45% deležev
Kronen-Zeitung kot
tudi Kurierja. Oba naj-
večja avstrijska dnev-
nika sta tako torej sko-
raj do polovice finan-
čno odvisna od zahod-
nonemškega kapitala.

Kdor zasleduje časn-
karsko politiko v Avs-
triji, ve, da taka koncen-
tracija tiska pomeni
dejansko konec njegove
svobode. „Kronen-Zei-
tung“ že danes čita
okoli 60% avstrijskega
prebivalstva, ostanek
pa si delita „Kurier“ in
„Kleine Zeitung“.

Politična moč „Kro-
nen-Zeitung“ že zdav-
naj presega moč avstrij-
skih strank: da je Wald-
heim še v dvorni palači,
je v prvi vrsti zasluga
tega časopisa, da je pro-
blem elektrarne „Haim-
burg“ privedel skoraj
do državljanske vojne,
je bil poskus uveljavitve
politične moči.

Nemški lastnik ne bo
tako določal uredniško
linijo obeh dnevnikov.
Za enkrat mu zadostu-
je, da je zakoreninjen v
odločilnem delu avstrij-
skega tiska, ker ve, da
za uredniško prakso, še
bolj kot za druge pano-
ge, velja pregovor:
Čigar kruh ješ, tega
pesem poješ.“

Ta proces koncentra-
cije tiska je zanimiv zla-
sti pred ozadjem disku-
sije o pristopu Avstrije k
ES. Za tak vstop je
potrebna dobra volja s
strani ZRN...

ZVEZA SLOVENSKIH ORGANIZACIJ NA KOROŠKEM

OBVEŠČA,
da bo v soboto, 28. maja 1988 s pričetkom ob 9. uri

redni občni zbor

v Mladinskem domu Slovenskega šolskega društva v Celovcu, Mikschallee 4.

Dnevni red:

1. ugotovitev sklepčnosti in pozdrav navzočih častnih gostov
2. izvolitev zapisnikarja in dveh overovateljev zapisnika
3. pozdravne besede gostov
4. poročilo tajnika Zveze slovenskih organizacij dr. Marjana Sturm
5. poročilo predsednika Zveze slovenskih organizacij dipl. inž. Feliksa Wieserja
6. diskusija o poročilih predsednika in tajnika Zveze slovenskih organizacij
7. poročilo predsednika nadzornega odbora Zveze slovenskih organizacij
8. razrešnica staremu odboru
9. volitve
10. sprejetje izjav, resolucij idr.
11. zaključek občnega zbora

Za občni zbor so delegati prejeli delegatske izkaznice, ki po pravilih ZSO niso preno-
sljive na druge osebe; s posebnimi vabili pa so bili vabljeni tudi gostje.tajnik
dr. Marjan Sturm l. r.

Celovec, 12. aprila 1988

predsednik
dipl. inž. Feliks Wieser l. r.

KOMENTAR

dr.
MARJANA
STURMA

da celotno sodelovanje koro-
ških Slovencev v zadnjih mese-
cih v bistvu služi le enemu
namenu, namreč da lahko avs-
trijska vlada prikaže medna-
rodni javnosti, da smo koroški
Slovenci vendarle imeli mož-
nost sodelovati na vseh pogaja-
njih in razgovorih. Dejansko
pa parlamentarne stranke v

sodelovali, naših stališč pa niso
upoštevali.

Zvezna ministrica Hawlicek
pa se je v pismu, ki je objavljen
v zadnji številki glasila Lige za
človekove pravice, spustila celo
tako daleč, da je v njem zatrdi-
la, da sklep treh strank ni enak
koroškemu pedagoškemu
modelu. Njen strankarski
kolega Wagner ter njegovi
koroški kompanjoni pa vri-
skaajo po koroških dolinah, da
so koroški pedagoški model
uveljavili na Dunaju. Kdo zdaj
koga „farba“? Ne bom več
razmišljal o tem. Važnejše se
mi zdi takoj pričeti s pripra-
vami na protestne akcije in na
bojkot koroškega pedago-
škega modela. Avstrijska vlada
hoče očitno v letu spomina na
tragične dogodke izpred 50 let
uveljaviti apartheidu podoben
ločevalni model. Ob tem jo
vsebinska sorodnost z naci-
stično zakonodajo glede židov-
skih učiteljev in šolarjev prav
nič ne moti. Od nas in od
demokratske javnosti bo odvi-
sno, če ji bo to uspelo.

POTREBNI SO PROTESTI

Razvoj v šolskem vprašanju
očito potrjuje vse tiste, ki so v
preteklih tednih in mesecih sva-
rili pred tem, da bi koroški Slo-
venci igrali edino le na karto
pogajanj in razgovorov, opu-
stili pa ofenzivnost pri razkrin-
kavanju koroškega pedago-
škega modela oziroma inia-
tivnega predloga treh parla-
mentarnih strank. V politiki
velja staro pravilo, da si pri
pogajanjih močan samo toli-
ko, koliko imaš podporo ljudi
oz. gibanja za seboj. Iz pisma
Vranitzkega (objavljamo ga na
5. strani) moramo dobiti vtis,

soglasju in z vednostjo Vranit-
zkega uveljavljajo koroški
ločevalni model.

Iniciativni predlog parla-
mentarnih strank vsebuje naj-
pomembnejše elemente koro-
škega pedagoškega modela,
ignorira pa vse tiste konstruk-
tivne in strokovne predloge,
kar so jih izdelali koroški Slo-
venci, celovška univerza oz.
rektorska konferenca. Tako
moramo ugotoviti, da so bila
očito vsa pogajanja glede
dvojezičnega šolstva le cesta
enosmernica; sicer smo lahko

Zakon o odškodnini žrtvam fašizma

Odškodnino lahko prej-
mejo:

1. 5000 šil. – osebe, ki so do 31. decembra 1987 prejele priznanje za osvoboditev Avstrije.
2. 4000 šil. – žrtve, ki dobi-
vajo pokojnino po zakonu o
odškodnini žrtvam.
3. 3500 šil. – družinski
člani žrtev, ki dobivajo
pokojnino po zakonu o
odškodnini žrtvam.
4. 3500 šil. – osebe, ki so do 31. decembra 1987 dobile
uradno potrdilo po zakonu o

Avstrijski parlament je sprejel zakon, ki predvideva ob
50. obletnici priključitve Avstrije k nacistični Nemčiji
enkratno odškodnino žrtvam fašizma. Kdo in kako jo
lahko prejme?

odškodnini žrtvam in niso
prejemniki pokojnine.

5. 2500 šil. – osebe, ki so do 31. decembra 1987 dobile
izkaznico za žrtve po zakonu
o odškodnini žrtvam.

Kako lahko prejmejo
odškodnino?

Prejemniki priznanja za

osvoboditev Avstrije ter
žrtve in družinski člani žrtev,
ki prejemale pokojnino po
zakonu o odškodnini žrtvam,
bodo dobili enkratno
odškodnino po uradni poti.
Osebe z uradnim potrdilom
oz. izkaznico za žrtve pa
morajo za enkratno odškod-
nino zaprositi pri deželnem
glavarju najkasneje do 31.
decembra 1988.

Nismo...

(nadaljevanje s 1. strani)

sodelovali v parlamentarnem
pododboru, kjer bosta vložili
jasno stališče Slovencev v
zvezi z zakonskim osnutkom
strank o šolstvu. Domenili sta
se za informacijsko ofenzivo z
obveščanjem avstrijske in
mednarodne javnosti na
tiskovnih konferencah. Tako
bo že v prihodnjem tednu na
Dunaju skupna tiskovna kon-
ferenca ZSO in NSKS ter
komiteja za obrambo dvoje-
zičnega šolstva. Predstavniki
koroških Slovencev in komi-
teja bodo ob tej priliki podali
jasno stališče glede nadalj-
nega postopanja v šolski
zadevi

Z omenjenim zakonom je
bil ustanovljen tudi sklad za
podporo upornikom in
žrtvam fašizma, ki so
potrebni posebne pomoči.

Podpora iz sklada lahko
prejmejo:

1. uporniki, ki so se z oro-
žjem borili proti nacizmu;
2. žrtve političnih zasledo-
vanj v dobi nacizma.

Prošnjo je treba nasloviti
na Zvezno ministrstvo za
socialne zadeve.

Slovenska narodnos-
tna skupnost na Koro-
škem se nahaja pred
izredno važnimi odloči-
tvami (šolstvo, vstop v
sosvet itd.), ki bodo
bistveno vplivali na
nadaljni razvoj koro-
ških Slovencev. V ta
namen Zveza sloven-
skih organizacij na
Koroškem sklicuje

krajevne
sestanke,

na katerih bomo
obravnavali sledeče toč-
ke:

- aktualna narod-
nopolitična vprašanja
na Koroškem (šolstvo,
zakon o narodnih sku-
pinah, sosvet)
- občni zbor Zveze
slovenskih organizacij
- južnokoroška
gospodarska situacija

Sestanki bodo:

13. aprila ob 20. uri
Šentjanž – zadruga v
Šentjanžu

13. aprila ob 20. uri

Radiše – Kulturni dom

14. aprila ob 20. uri

Sele-Fara – farni dom

14. aprila ob 20. uri v

Globasnici, gostilna

Šoštar

15. aprila ob 20. uri

Žitara vas, Galicija –

Posojilnica v Miklavče-
vem

19. aprila ob 20. uri

Kotmara vas – ljudska

šola

SZI in SPZ nudita vrsto seminarjev za izobraževanje

MIHA PASTERK

Za vse, ki so odgovorni za kulturno in politično delo koroških Slovencev in tiste, ki se želijo nadalje izobraževati, sta Slovenski znanstveni inštitut in Slovenska prosvetna zveza pripravila izobraževalni program pod geslom „Razvijajmo jezikovno, kulturo in zgodovinsko zavest.“

Sicer povezani s stroški, vendar sta prav gotovo najvažnejši ponudbi seminarja retorike in za utrjevanje obstoječega znanja slovenščine. Prvi prevsem zato, ker je le malokdo, ki mora dnevno nastopati v javnosti, imel priložnost uriti umetnost govorenja. Seminar, ki bo potekal v štirih triurnih tečajih, bo vodil univ. prof. dr. Boris Grabnar.

Smiselno in pravilno nadomeščanje nemških izposojenk z ustreznimi slovenskimi izrazi, popravljanje raznih jezikovnih napak, spodrseljave in okornosti ter razvijanje občutka za lepo in pravilno rabo slovenščine so težišča seminarja prof. Janka Mesnerja. Predvidoma bo tečaj trajal petkrat po tri ure. Tako za seminar retorike kot tudi za jezikovni tečaj naj bi vsak udeleženec prispeval 500 šilingov za nastale stroške.

Nadalje ponujata SZI in SPZ seminar za spoznavanje strokovnih besedil ter možnosti uporabe slovenščine v javnosti. Za tečaj pod vodstvom dvornega svetnika dr. Pavla Apovnika je predvideno eno poldnevno srečanje.

Dr. Teodor Domej, dr. Avgustin Malle, prof. Štefan Pinter in univ. asistent mag. Valentin Sima so le nekateri izmed predavateljev v okviru cikla seminarjev o zgodovini koroških Slovencev.

Vsem zainteresiranim slovensko in nemšokogovorečim Korošcem na dvojezičnem ozemlju je namenjen seminar o dvojezičnosti in identiteti. Cilj tega je boljše medsebojno razumevanje ter iskanje poti, kako kljub nesporazumom demokratično ravnati drug z drugim. Predavali bodo mag. Marija Jurič, mag. Mariola Egger, Klaus Borge Böckmann, mag. Karl Michael Brunner, univ. asistent mag. Georg Gombos in univ. asistent prof. dr. Dietmar Larcher.

Za tiste, ki želijo bolje spoznati samega sebe in proučiti medsebojno zadržanje in vedenje, pa bo dr. Vinko Skalar imel tečaj skupinske dinamike.

Pismene in telefonske prijave sprejemata SZI in SPZ.

Kajžnikov Hanža

Uspeh Slovenskega vestnika pa „tednikarje“ res srbi: Ko je SAK v pokalu gvinjal, so se tak veselili, da so od sama frajda na fotografijah še Vestnikov napis na dresih dolspraskali.

„Ne bomo molčali!“

(nadaljevanje od 1. strani)

V Železni Kapli, kjer je bila zibelka upora proti naciizmu, je pokopanih 120 padlih borcev in nad 30 žrtev fašizma. Na spominski svečanosti se je številna množica poklonila njihovemu spominu, predsednik ZKP Janez Wutte-Luc pa je v svojem nagovoru omenil njihov doprinos k drugi avstrijski republiki. Nadalje je dejal, da smo predolgo molčali in se pustili blatiti. Zadnji proces proti KHD-ju pa je dokaz, da je vsa moralna in zgodovinska resnica na naši strani.

Tajnik ZSO dr. Marjan

Sturm je govoril o škandalu v zvezi z nameravano postavitvijo spomenika „koroškim odvedencem“. Dejal je, da bo narodna skupnost uporabila vse možnosti in opozorila evropsko javnost, kaj se dogaja na Koroškem in v Avstriji. V zvezi z novo ureditvijo dvojezičnega šolstva pa je dejal, da se bomo na vse načine branili, če potrebno, tudi s stankami. Poslužili pa se bomo tudi vseh pravnih možnosti. Žal so na svečanosti manjkali najvišji predstavniki občine, kot da jih to ob 50. letnici ne zanima. Pogrešali smo predvsem župana Hallerja.

Miha Pasterk

OBZORNIK

Časov, ko sta obe supersili v Evropi nameščali nove evrorakete z jedrskimi naboji, katerih posebnost je bila, da so bili namenjeni predvsem Evropejcem in še zlasti Nemcem, in ko je zahodnonemško mirovno gibanje na enem mestu zbralo tudi po 200.000 demonstrantov, je očitno konec. Letošnji velikonočni mirovni pohodi v ZRN, ki imajo že tri desetletja tradicije, so potekali „decentralizirano“. Udeležilo naj bi se jih vsega kakih 110.000 ljudi na približno 300 različnih krajih.

Decentralizacija mirovnega gibanja

MARJAN SEDMAK

BONN. Na zaključni prireditvi, ki so jo organizirali bonški mirovniki, se je zbralo le kakih 300 ljudi, ki so protestirali zoper vsa sredstva za množično uničevanje. V primerjavi z oktobrom leta 1986, ko so Američani v Hasselbachu pri Hunsrücku še nameščali svoje nove manevrirne rakete in ko se je k protestu zbralo kakih 180.000 ljudi, je bila množica na bonškem Trgu miru pičila. Toda pred tem so se prebivalci glavnega mesta in okoliških naselij lahko pridružili kolezarski koloni, ki se je odpejala proti Dürenu, kjer naj bi nastalo poveljstvo NATO, ki naj bi ga uporabljali v izrednih razmerah; in veliko Bončanov je svoj prispevek k vplivu mirovnega gibanja izrazilo letos na takšen način.

Priprave na podpis sovjetsko-ameriškega sporazuma o odstranitvi raket srednjega dometa (evroraket) so vplivale tudi na mobilizacijske prijeme zahodnonemškega mirovnega gibanja. Razprava o tem, kako ukrepati po odstranitvi evroraket (sporazum o tem sta decembra v Washingtonu podpisala Rea-

gan in Gorbačov) tečejo že leto dni. Gibanje morda res nima več tiste mobilizacijske moči, ki jo je imelo še jeseni leta 1986. Vedeti moramo, da ima gibanje sorazmerno šibko organizacijsko povezavo in ni strogo organizirana stranka, vendar pa je še vedno vplivno in obe največji zahodnonemški politični stranki tudi letos nista mogli molče mimo velikonočnih pohodov.

Ko je iskalo nove oblike pritegovanja ljudi v mirovna prizadevanja, je zahodnonemško mirovno gibanje zadnji čas začelo prenašati težišče dela v okolja, v katerih številni zahodnonemški državljani živijo v obročih vojaških naprav, nevarnih sredstev za množično uničevanje in neznosnega hrupa in kjer imajo tako ali drugače opraviti z neposrednimi ali pa grozečimi nadlogami (skladišča jedrskega in kemičnega orožja, kjer človek nikoli docela ne verjame zagotovitvi, da do nesreče ne more priti) vojaškega stroja.

Dve strmoglavljeni letali v bližini jedrskih elektrarn v zadnjih dneh sta veliko prispevali k osveščanju o tej vsakodnevni nevarnosti. V Hunsrücku so se mirovniki

Končno umik sovjetskih vojakov iz Afganistana!

ZENEVA. Na pogajanjih med velesilama ZDA in Sovjetsko zvezo je pretekli teden prišlo do končnega dogovora. Velesili sta se zedinili za način nadaljnjega postopanja v zadevi Afganistan. Po razgovoru med sovjetskim partijskim voditeljem Gorbačovom in afganistan-skim predsednikom Nadžibullahom v Taškentu je Gorbačov izjavil, da se bo umik 120.000 sovjetskih vojakov začel 15. maja.

zaustavili tudi pred oporiščem, s katerega je vzletelo ameriško ponesrečeno letalo, ter stražarju izročili šopek rož in pismo, v katerem so izrekli sožalje zaradi smrti pilota: tudi ta je bil žrtev oboroževalne tekme.

Osrednja zaključna prireditev v Dortmundu pa je namenjena še enemu področju, kamor lahko mirovno gibanje razširi svojo mobilizacijo. Prireditve je bila organizirana ob zaključku tridnevne podhoda od Rheinhauusa, kjer Kruppov koncern grozi, da bo zaprl vrata železarne in odpustil 5000 delavcev, preko Porurja do Dortmundu, vsa akcija pa je potekala pod geslom: manj denarja za orožje in več za delovna mesta.

DELO V INOZEMSTVU

Izšla je knjiga, ki vas obširno informira o delovnih dovoljenjih, o plačah, delovnih in stanovanjskih razmerah, o vizah, potnih stroških, klimi itd. Dobite tudi naslove podjetij, ki potrebujejo delovno silo v Evropi, ZDA, Kanadi, Zahodni Indiji, Avstraliji in na Daljnem vzhodu. Nudijo vam delo npr. v kovinarstvu, potrebujejo voznike, turistične vodiče, zaposlite se lahko v hotelih in restavracijah, kot aupair, na luksuznih križarjenjih.

Če se za toanimate, nam pišite! Brezplačne informacije dobite, če pošljete že frankirano kuverto na naslov:

CENTRALHUS
Box 48, S-142
Stockholm Švedska.

P.S.: Delovnih mest ne posredujemo!

Rieserju bodo sodili v Celovcu!

Atentatorju na koroškega deželnega glavarja Leopolda Wagnerja bodo sodili v Celovcu. Avstrijsko vrhovno sodišče je namreč zavrnilo predlog zagovornika obtoženega Franza Rieserja, naj bi bilo sojenje zunaj Koroške; odvetnik dr. Wegrostek namreč meni, da je zadeva tako močno emocionalno obarvana, da bi to lahko vplivalo na sodnike, zlasti pa še na porotnike.

Rieser, Wagnerjev sošolec z učiteljskega, je lani 6. oktobra na proslavljanju 40. letnice mature streljal na Wagnerja in ga hudo ranil. Predmetni učitelj iz Borovelj je od svojega dejanja dalje v preiskovalnem zaporu.

Glavni točki obtožnice se glasita poskus umora in kršenje zakona o nošenju orožja. Za prvo dejanje je v Avstriji najvišja zagoržena kazen dosmrtna ječa.

Umrl je Janko Mikula

Zvedeli smo, da je te dni v Avstraliji umrl duhovnik, naš rojak dr. Janko Mikula iz Loč. Čeprav je pokojni župnik najprej služboval po raznih koroških farah, je v povojnih letih prebil največ časa med slovenskimi rojaki v Avstraliji. Bil je zaveden Slovenec, saj smo ga srečevali tudi na kulturnih prireditvah naših kulturnih organizacij. Janko Mikula je avtor besedila priljubljene Kernjakove pesmi Rož, Podjuna, Zila.

Obisk iz Nove Gorice

Mesti Celovec in Nova Gorica sta pobrateni že nad 25 let. Ta pogodba se je doslej odražala predvsem v medsebojnih obiskih in ogledih raznih komunalnih naprav, od zadnje srede dalje pa se obeta višek: uradna delegacija iz Nove Gorice pod vodstvom predsednika občinske skupščine Danila Bašina in predsednice izvršnega sveta Jolande Slokar se je na razgovoru v celovškem rotovžu menila s celovškimi politikmi o sodelovanju Celovca v kulturnem centru v Šmartnem. Zdaj se obeta podpis pogodbe o sodelovanju za naslednje leto. Sploh je bila težnja razgovorov o nadaljnjem sodelovanju posvečena novim oblikam in možnostim, saj le izmenjave likovnih razstav ne zadostujejo.

V okviru obiska je predsednik skupščine Bašin pou-

daril tudi dejstvo, da je Nova Gorica prav zaradi svoje geopolitične lege tudi impulz za mednarodno sodelovanje in sožitje. „Ob stičišču treh narodov in treh kultur lahko mnogo prispevamo k prijateljstvu med narodi“, je dejal Bašin, nato pa poudaril interes Nove Gorice, da na Koroškem ne bi prišlo do ločevanja otrok v šolah po jezikovnih kriterijih, saj bi bila tako osporavana vsebina listine pobratenja med očinami Celovec-Nova Gorica-Gorica, torej malega „otroka“ sodelovanja v prostoru Alpe-Jadran.

Delegacija iz Nove Gorice si je nato ogledala med drugim tudi Mladinski dom SŠD v Mikschallee, obisk na Koroškem pa je zaključila v Bilčovsu, kjer je imela razgovor s predstavniki ZSO.

Danilo Bašin in Leopold Guggenberger.

Slika: Mohar

Ploče: ne bo predora?

Koroškim deželnim politikom še vedno dela preglativice negotovost, če bo sploh prišlo do gradnje predora na Pločah (Plöckenpaß). Kakor je dejal deželni glavar Wagner po seji deželne vlade, bodo koroški poslanci v državnem zboru zdaj skušali izterjati od zveze 360 milijonov za financiranje tega projekta. „Če nam zveza denarja ne bo dala“, je dejal Wagner, „potem predora ne bo!“

Medtem pa narašča tudi kritika na račun gradnje predora. Še vedno niso zavr-

njeni očitki, da si hoče Evropska skupnost s tem predorom zagotoviti hitrejšo pot s severa na jug – na škodo okolju in avstrijskim davkoplačevalcem. Prav tako pa tudi odgovorni politiki doslej še niso znali zadostno dokumentirati trditve, da bo zgornja Koroška s tem predorom postala atraktivnejša za turizem.

Wagner je na isti tiskovni konferenci tudi povedal, da bodo ob papeževem obisku v Krki imeli učitelji in otroci, ki bodo hoteli prisostovati maši, prost dan.

Za njive in gozdove!

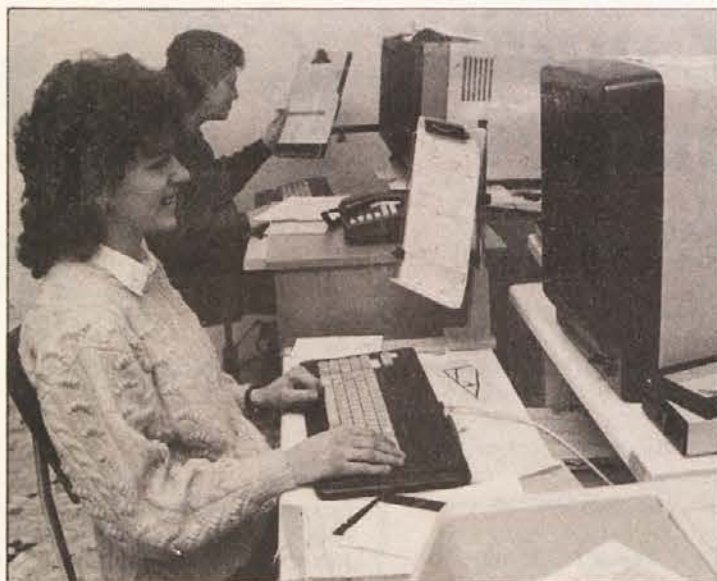
Mednarodni sejem gozdarstva in kmetijstva v Kranju se približuje svojemu tretjemu desetletju, saj je v petek že sedemindvajsetič odprl vrata obiskovalcem, razstavljalcem in zlasti poslovnem, katerim je še posebej namenjen. Na letošnjem sejmu skušajo posebej izpostaviti srednje težko in hribovsko mehanizacijo za polje, gozd in vrt, ročna orodja, motorne žage, električne pastirje in transportna vozila.

Na Gorenjskem sejmu si prizadevajo za univerzalno trgovinsko ponudbo, saj imajo dve izhodišči: da bi kupci razstavljeno blago lahko dobili takoj ali čim-

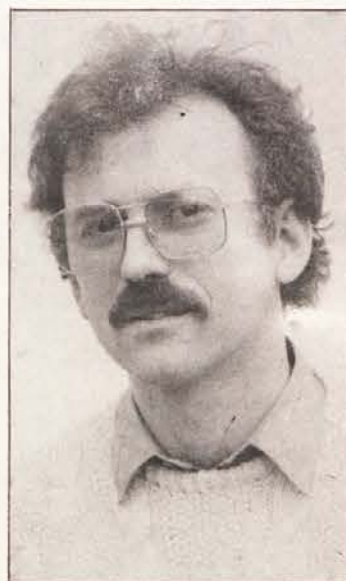
prej, ponujajo pa jim vse, kar potrebujejo vsak dan, ko se ukvarjajo z zemljo, gozdom ali cvetličnim lončkom – od semen in orodja do predelave.

V okviru sejma bo danes, v sredo, dan gozdarjev, na katerem bo posvet o gospodarjenju z zasebnimi gozdovi ter predavanje o analizi težjih nesreč pri pridobivanju lesa. V petek pa bo dan lončev, kjer bo poleg lovske ponudbe tudi strokovno predavanje o steklini z udeležbo inozemskih predavateljev.

27. mednarodni sejem gozdarstva in kmetijstva v Kranju bo trajal še do nedelje, 17. aprila 1988.

Andreja Mak in Katarina Krischnig postavljata kompjuterski stavek (slika levo), poslovodji pa sta Tomaž Gasser (spodaj) in Milan Blažej (slika desno).

Tiskarna Drava in SV pod isto streho!

Zdaj je tako daleč! Tiskarna Drava ima nove prostore. Preselila se je iz nekdanjega delavskega doma v Podljubelju v Celovec, v hišo Zveze slovenskih organizacij in Slovenskega vestnika, v Tarviserstraße 16. Ob Lendkanalu, kjer je bil prvi slovenski dijaški dom, bomo zdaj tudi mi iz uredništva lahko v neposrednem sodelo-

vanju s tiskarno Drava naš list še boljše in lepše oblikovali vsem skupaj v veselje in prid.

S preselitvijo v Celovec, torej v koroški center, pa so se tudi za tiskarno samo izboljšali pogoji za hitrejšo izvedbo tiskarskih izdelkov vseh vrst. V tiskarni Drava, kjer uporabljajo fotostavek in offset-tisk, nudijo obrtnikom, društvom, organizacijam in posa-

meznikom široko paleto tiskanja pisarniških potrebščin, plakatov, letakov in vstopnic, biletov, vizitk – vse tja do tiskanja knjig.

S preselitvijo v Celovec se je tiskarna tudi približala vsem naročnikom. Le-ti pa tiskarske usluge lahko naročajo na telefonsko številko (0463 50 566), ali pa kar osebno v tiskarni. Pri tem se jim tudi ni treba bati, da ne bi imeli kje parkirati, saj je ob tiskarni na razpolago dovolj parkirnega prostora. V tiskarni sami pa se bo za naročnike potrudilo sedem sodelavcev. Že doslej so bili tam zaposleni Milan Blažej, Tomaž Gasser, Andreja Mak, Katarina Krischnig, Marjan Verdel in Erwin Jenko, zdaj pa se jim je pridružil še Jože Rovšek, ki skrbi nasploh (pa tudi za Slovenski vestnik) za pravilnost in čistost jezika in korigira tiskarske skrate.

Skratka: tiskarna Drava deluje zdaj v Celovcu, iz glavnega mesta pa bo pokrivala želje in potrebe vse Koroške. Njenih uslug in tiskarniških zmožnosti se torej poslužite tudi vi – novi, sodobni prostori so vzrok več za to!

TISKARNA DRAVA

PRESELILI SMO SE

HITRO, KVALITETNO,
POCENI!

OBIŠČITE,
POKLIČITE NAS!

TARVISERSTRASSE 16
CELOVEC

TEL. (0 463) 50 566

Betriebsrat und ARGE „Rechberg“ zur Studie

Der Arbeiter- und Angestelltenbetriebsrat der Zellstofffabrik Obir hat mit Befremden erste Äußerungen über die Studie, die sich mit den künftigen Entwicklungsmöglichkeiten der Kärntner Zellstoffindustrie befaßt, zur Kenntnis genommen, da diese an die Öffentlichkeit gelangten, und ohne Bekanntgabe von Details sofort Präferenzen zum Nachteil Rechbergs zum Ausdruck brachten.

Dies hat zu einer großen Versunsicherung unter der Belegschaft geführt, die Arbeitnehmervertreter des Werkes verlangen daher eine sofortige Zuverlässigstellung der Studie und erwarten von den politisch Verantwortlichen des Landes, daß alles zur Erhaltung der Zellstoffproduktion in Rechberg unternommen wird.

Die Arbeitnehmer erwarten bei der Auswertung der Studie nicht nur die Beachtung wirtschaftspolitischer Grundsätze, sondern auch, daß die regionalpolitische Bedeutung Rechbergs bei der Entscheidungsfindung Eingang findet.

Auch die Arbeitsgemeinschaft zur Erhaltung der Arbeitsplätze in Rechberg befaßt sich mit möglichen Auswirkungen der Studie auf das Zellstoffwerk Obir in Rechberg.

Da die bisher an die Öffentlichkeit gelangten Meldungen ungenügend sind, verlangten die anwesenden Abgeordneten, die Gemeinderäte sowie Vertreter der Arbeitnehmer die sofortige Zuverlässigstellung der Studie, um sich ein detailliertes Bild machen zu können.

Hiezu erklärte der Ersteller der Studie, Dipl. Ing. Dr. Karl Heinz Haller, daß es unzutreffend sei, aus der Studie eine Entscheidung für Villach und gegen Rechberg abzuleiten, vor allem wenn man berücksichtigt, daß die Wirtschaftsstruktur der beiden davon betroffenen Regionen mit in die Entscheidung eingebunden werden soll, was auch immer wieder versprochen wurde. Die Aussage, daß eine Lösung, wonach Rechberg involviert wird, doppelt so viel kostet, entspricht nicht den Tatsachen.

Delegation aus Nova Gorica in Klagenfurt

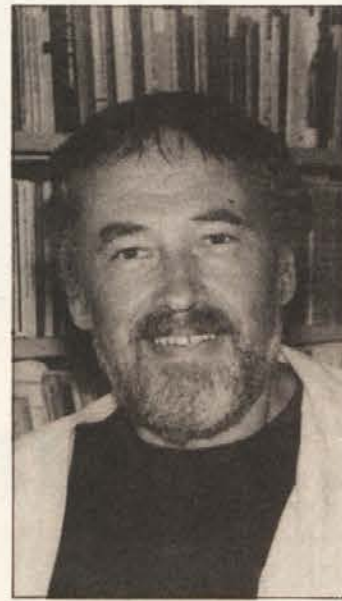
Die Partnerschaft zwischen Klagenfurt und Nova Gorica soll im nächsten Jahr einen Höhepunkt erreichen: nach dem Besuch der Delegation aus Nova Gorica wurde vereinbart, daß ein Vertrag über die Mitarbeit Klagenfurts im Kulturzentrum Šmartno unterzeichnet werden wird. Der Vorsitzende der Gemeindeversammlung von Nova Gorica, Danilo Bašin, erklärte im Rahmen seiner Unterredungen mit den Klagenfurter Politikern aber auch, daß Nova Gorica besorgt auf die geplante Schuländerung in Kärnten blickt, würde doch mit der Trennung der Kinder nach sprachlichen Kriterien auch ein wesentlicher Punkt der Partnerschaftsurkunden zwischen Klagenfurt – Gorizia und Nova Gorica gebrochen. Die Delegation aus Nova Gorica besichtigte unter anderem auch das slowenische Jugendheim in der Mikschallee, den Abschluß bildete ein Informationsgespräch mit Vertretern des Zentralverbandes slowenischer Organisationen.

DIESE WOCHE IM

SLOVENSKI VESTNIK

Die Seite für unsere deutschsprachigen Leser/innen

Prof. Dr. Peter Gstettner (Foto rechts) hat mit seinem Buch „Zwanghaft Deutsch“ – über falschen Abwehrkampf und verkehrten Heimatdienst – erschienen im Drava-Verlag, Klagenfurt/Celovec, Jänner 1988, buchstäblich ins Schwarze getroffen. Dies beweist nicht nur die bereits fast vergriffene erste Auflage des Buches, sondern auch die wüste Polemik und gehässige Medienkampagne, die über Autor und Buch hereingebrochen sind. Selbst Spitzenpolitiker des Landes sind in die tiefsten Niederungen der Polemik herabgestiegen. Bar jeder sachbezogenen Argumentation wurden Behauptungen aufgestellt wie z. B.: Prof. Gstettner „predige Intolleranz“ und „vergifte das Klima.“ LHStv. Harald Scheucher verstieg sich sogar zu persönlichen Diffamierungen und berufsschädigenden Äußerungen wie: „Kärnten müsse sich vor solchen Berufslügnern schützen“ und: Prof. Gstettner betätigte sich als „Heckenschütze im Naturpark.“ Diese Äußerungen Scheuchers werden nicht nur ein gerichtliches Nachspiel haben, sie führten auch dazu, daß sich Prof. Gstettner über seinen Rechtsanwalt Dr. Ludvik Druml bei der „Kommission zu Wahrung des Rundfunkgesetzes“ darüber beschwerte, daß der ORF in der Landesrundschau (am 23. 1. 1988) kommentarlos die polemischen Angriffe Scheuchers wiedergab.

Prof. Dr. Gstettner zur Kampagne: „Lasse mich nicht einschüchtern!“

Daraufhin lenkte die Rechtsabteilung des ORF ein und befand, daß dem Beschwerdeführer Recht gegeben werden müsse, da es nach dem Rundfunkgesetz unzulässig ist, Nachrichten als einseitige persönliche Angriffe durchzugeben, ohne daß der Angegriffene die Möglichkeit der Gegendarstellung hat. Deshalb gestand der ORF Prof. Gstettner eine Sendezeit zu, in der er in Form eines Interviews seine Position klarstellen und die haltlosen Polemiken diverser Politiker korrigieren konnte.

Vor wenigen Tagen wurde das Interview in der „Landesrundschau“ auf Ö-Regional gesendet. Der „Slovenski vestnik“ bringt einige Ausschnitte daraus. Prof. Gstettner, auf die Frage nach der Kritik der Universität am sog. Kärntner Pädagogenmodell, nennt drei sachliche Gesichtspunkte:

„Einmal entzündet sich die Kritik daran, daß die Kinder nach sprachlichen Kriterien getrennt werden sollen, zweitens, daß in diesem sogenannten Pädagogenmodell die Zweisprachigkeit als kultureller Wert nicht verankert wird, und drittens, was schwerwiegend ist, daß sich die Prognosen, daß die Durchführung dieses Modells zu Konflikten und zu Streitpunkten in den Schulklassen, in den Elternhäusern und in den Gemeinden führen wird, jetzt schon bewahrt haben. Es ist also ein absolutes KONFLIKT-MODELL und wird nicht zur Befriedigung der Situation der Volksgruppen beitragen.“

Prof. Gstettner betonte auch, daß die Universität

schon seit Jahren konstruktive Gegenvorschläge gemacht habe, die auch in seinem neuen Buch „Zwanghaft Deutsch?“ dokumentiert sind (didaktische Modelle der Zweisprachigkeit, Gruppenunterricht ohne sprachliche Trennung usw.):

„Diese Vorschläge haben wir in Form von SCHULVERSUCHEN, die über einen längeren Zeitraum zu erproben wären, schon vor längerer Zeit unterbreitet. Das wäre auch der Minimalstandard für Schulreformen, daß man in diesem sensiblen Bereich vorsichtig mit Schulversuchen auf freiwilliger Basis der Lehrerschaft ansetzt.“

Auf die Frage, ob der Universitätsprofessor Gstettner nicht für bestimmte Politiker oder Gruppen zur „Feindfigur“ geworden ist, entgegnete der Buchautor, daß die Kritiker leider die Sachdiskussion infolge ihrer mangelnden Kompetenz nicht aufgenommen haben und sich statt dessen lediglich in persönlicher Polemik ergangen hätten. Aufgrund seiner wissenschaftlichen Position ließe sich Prof. Gstettner durch solche Angriffe, „die im konkreten Fall in völliger Unkenntnis der Argumentation in diesem Buch vorgebracht worden sind“, keineswegs einschüchtern: „Konkret wird mir unterstellt, daß ich eine Position der Intolleranz vertrete, was überhaupt nicht stimmt; wahr ist vielmehr das Gegenteil: Ich habe an vielen Stellen in diesem Buch gezeigt, daß diese Trennungsvorstellungen (des sog. Pädagogenmodells; d.Red.) zur Intolleranz führen und habe auch aufgezeigt, welche Mo-

delle der Unterrichtsform zu größerer Toleranz, zu Verständnis und Mehrsprachigkeit beitragen können – und um das geht es ja wahrscheinlich!“

Prof. Gstettner sagte am Ende des Interviews zusammenfassend:

„Ich denke, daß man aus diesem Konflikt nur herauskommt, wenn man die slowenische Volksgruppe konstruktiv einbindet, wenn man wissenschaftliche Argumente aufnimmt und sich dem österreichischen und internationalen Reformstandard einigermaßen annähert. Es ist sicher unmöglich, z. B. einen einsprachigen Zusatzlehrer in die Schulklassen hineinzuverordnen. Das kann nur schiefgehen. Das wird auch jeder, der einigermaßen was von Reformen weiß, bestätigen, daß man nicht Lehrer zur Kooperation verpflichten kann; das ist also wirklich auf den täglichen Kleinkrieg angelegt dieses Modell; es soll zur Entzweiung führen und es wird auch mit Sicherheit zur Entzweiung führen, wenn es durchgesetzt wird. Es ist ideologisch gesehen eigentlich ein recht plummes Germanisierungsmodell, wie man das aus der Zeit vor 1945 auch schon gekannt hat.“

Nach der Verurteilung des „Krone“-Journalisten G. Stichauner durch den Österreichischen Presserat ist die erfolgreiche Beschwerde Prof. Gstettners beim ORF ein weiterer Beweis dafür, daß sich der einzelne Bürger in unserem Rechtsstaat gegenüber persönlichen und öffentlichen Diffamierungen sehr wohl zur Wehr setzen kann.

Vranitzky an AIDLCM

Sehr geehrter Herr Generalsekretär!

Ich danke bestens für Ihr Schreiben vom 23. Jänner 1988 zur Lage der slowenischen Volksgruppen in Österreich und insbesondere zu den anstehenden Fragen des Minderheitenschulwesens.

Gerade die Maßnahmen, die Sie in Ihrem Schreiben als positiv begrüßen, müssen Ihnen doch auch Aufschluß geben über das geistige und politische Klima, in dem in Österreich Volksgruppenfragen behandelt werden. Ich versichere Ihnen, daß die Reform des Minderheitenschulwesens, an der wir derzeit arbeiten, nicht auf eine Benachteiligung der slowenischen Volksgruppe oder auf eine Art „Ghettoisierung“ abzielt. Wir versuchen vielmehr, zu einer innovativen und verbesserten Form des zweisprachigen Unterrichts zu gelangen, die zum Beispiel im Assistenzlehrersystem und in anderen klassenübergreifenden und den Zusammenhalt fördernden Maßnahmen ihren Niederschlag findet. Es kann auch keine Rede davon sein, daß eine Änderung des bestehenden Schulwesens der slowenischen Volksgruppe aufgewungen wird. Vielmehr hat sich bereits monatelang eine eigens dafür eingerichtete Kommission beim Bundesministerium für Unterricht und Kunst, in der selbstverständlich auch die Schullehrer der Volksgruppe beigezogen waren, mit diesen Fragen beschäftigt. Diese Arbeit ist noch nicht zur Gänze abgeschlossen, und es werden auch in allen weiteren Stadien, wenn es dann um Gesetzesänderungen oder Durchführungsbestimmungen gehen wird, unsere slowenischen Experten eingeschaltet sein.

Ich danke Ihnen auf jeden Fall für Ihr Interesse an dieser Frage und bin

mit freundlichen Grüßen
Ihr Vranitzky

Dieser Brief des Bundeskanzlers an den Generalsekretär der A.I.D.L.C.M. macht die Taktik der österreichischen Politik in der Volksgruppenfrage offensichtlich. Durch die „Beziehung“ von Experten aus der Volksgruppe soll der österreichischen, wie auch der internationalen Öffentlichkeit der Eindruck vermittelt werden, die Volksgruppen seien in den Entscheidungsprozess über sie betreffende Fragen voll eingebunden. Daß dies jedoch lediglich Alibi-Handlungen der Regierung sind, ist längst keine Frage mehr, sondern eine Tatsache. In diesem Lichte ist auch das Memorandum der Bundesregierung und die damit verbundene Aufforderung zum Eintritt in den Volksgruppen-Beirat zu sehen.

KOMENTAR

dr. KRISTIJANA
SCHELLANDRASpričevalo
ni vse!

Januarja je bilo v Avstriji brezposelnih 3160 akademikov in po računih izvedencev se bo to število v prihodnjih letih še zvišalo. Absolventi univerz pa tudi drugih višjih šol se morajo sprijazniti z dejstvom, da spričevalo in naziv ne zadostujeta za uspešno poklicno pot. Dobra izobrazba je sicer osnova za vsako kariero, pa nikakor garancija za zadovoljivo in zanimivo delo.

Pri uspešnih podjetjih in bankah npr. o odločitvi o zaposlitvi bodočega sodelavca ne odločaja na osnovi spričevala, ampak na osnovi pismenega preizkusa tista, temveč na podlagi opazovanja interese v praksi. Morebitni novi sodelavec dela en cel dan posamič ali v skupini z izkušenimi uslužbenci, ki potem skušajo oceniti usposobljenost kandidata za to delo.

Za moderna podjetja so pomembni kriteriji: komunikativne sposobnosti kandidata, pripravljenost za učenje, sposobnost za delo v teamu in veselje do stikov, mobilnost, kreativnost in samozavest. Ni nujno važno, kakšno mnenje nekdo zastopa, temveč kako ga zastopa. Dobro je, če bodoči sodelavec pozna svoje lastne moči in slabosti, se znajde v spreminjajočih se situacijah, zna delati tudi pod pritiskom in se je pripravljen angažirati.

Dandanes se trend oddaljuje od popolnoma ozkostranskega specialista k dobro in večstransko izobraževanemu, samozavestnemu, široko usposobljenemu strokovnjaku, ki se znajde ob vedno novih nalogah, ki pa je tudi sposoben za poglobitev v posebne probleme. "Pridni uradnik" prihaja vsaj pri dinamičnih in inovativnih podjetjih torej iz mode.

P.S.: Kar velja za podjetja, velja v prenesenem smislu seveda tudi za druge socialne strukture – tudi za narodne skupnosti. Ali ni tudi v naših političnih, gospodarskih in kulturnih ustanovah dostikrat v ospredju bolj uradniški duh kot pa samozavest in kreativnost? Mislim, da ne bi bilo nič narobe, če bi tudi v naših strukturah uvažali nove trende in prezačili naše "urade".

V glavnih vlogah: Kuli (Franc Wutte), vodič (Peter Kert) in trgovec (Igor Kraut) (z leve proti desni).

„Izjema in pravilo“

MIHA PASTERK

Premišljeni režijski napotki, posrečena zasedba glavnih vlog, „odtujitvena“, vendar obenem preprosta scena, glasbena spremljava v živo in dobra mera igralskih sposobnosti so vrsta dejavnikov, ki so bili odločilnega pomena za uprizoritev poučne igre Bertholda Brechta „Izjema in pravilo“, s katero so v ponedeljek, 4. aprila nastopili igralci KPD v Smihelu. Ponovitev predstave je bila zadnja nedeljo popoldne.

Čeprav je dogajanje Brechtove igre postavljeno v puščavo, je aktualno kjerkoli drugod. Gre za odnos med oblastniki in tlačeni, med gospodarji in hlapi. Zadržanje oseb ni odvisno od njihove osebnosti, temveč določa razredna pripadnost. Zakon izkoriščanja in tlačena velja do smrti.

Neki trgovec blodi po divjini, spremljajo ga najeti vodič in Kuli, ki mu nosi prtljago. Da bi se pred svojimi konkurenti prispel na kraj odkritja nafte, ravna s spremljevalcem povsem nečloveško. Zaradi svojega početja postaja vse bolj nezaupljiv in nazadnje odpusti vodiča. S Kulijem se poda v puščavo, kjer naposled zaideta. Kljub domnevi, da si bosta v težki situaciji pomagala, obvelja odnos gospodar-hlapec.

Zmanjka vode in Kuli ponudi svoj čutar. Le ta pa misleč, da ga hoče ubiti s kamnom, ustrelji Kulija. Sledi sodna obravnava, na kateri oprostijo trgovca, češ da je bolj verjetno, da bi Kuli trgovca ubil, kot pa mu ponudil vodo. Smisel sodne obravnave je v tem, da nakaže nasprotja me pravico in dejansko obsodbo kapitalistične družbe.

Smihelskim igralcem je treba ob tej uprizoritvi izreči vse priznanje, saj so igralci v glavnih vlogah – Kuli (Franc Wutte), vodič (Peter Kert) in

trgovec (Igor Kraut) – nastopili res prepričljivo. Čutiti je bilo, da se je poleg celoten igralski ansambel – Kristijana Jernej, Mirko Kaiser, Marko Dlopst, Franc Trap in Anzej Bricman – istovetil z vsebino Brechtovih igr. Poleg režije Micke Opetnik in Marjana Beline je k predstavi doprinesla tudi glasba Janeza Gregoriča, Alberta Krajgerja, Betine Čebul in Marka Grila, ter scena Saša Kumpa.

Postavlja se samo vprašanje: je res potrebno pred in po predstavi gledalcem „soliti pamet“ o vsebini igre?

Priče sodne obravnave, žena, stražnik in gostilničar.

ZKP: maja potovanje na Dunaj

Kot je že tradicija, organizira „Zveza koroških partizanov“ tudi letos potovanje, tokrat na splošno željo ekskurzijo na Dunaj in okolico. Vodil bo Dr. Tone Jelen.

Predviden je sledeči program:
1. dan, 7. 5. 1988. Zgodaj zjutraj odhoda s Koroške, pri Wiener Neudorfu nas bo pričakal Dr. Jelen, popelje nas v podzemsko jezero – Seegrötte Hinterbrühl, nato mimo Schönbrunn na Kahlenberg, zatem krožna vožnja po Dunaju, pri večeru se peljemo v Tulln v hotel Römerhof, kjer nas čaka večerja. Tam bomo stanovali ves čas.
2. dan, 8. 5. Dopoldne ogled

Schönbrunn in živalskega vrta, popoldne Stefanove cerkve, Virgileve kapele, nato vožnja v Prater.
3. dan, 9. 5. Obisk Hofburga, vožnja v Donaupark, ogled Donauturma in Austria-centra.
4. dan, 10. 5. Ogled mesta in samostana Klosterneuburg, popoldne prosto za ogleda in nakupe na Dunaju.
5. dan, 11. 5. Vožnja iz Tullna preko Kremsa skozi Wachau ob Donavi do Melka, tam ogled znamenitosti. Od tam po avtocesti do St. Pöltna, potem proti jugu preko Maria-Zella in Kapfenberga proti Celovcu.
Cena potovanja je 2.610 šil., v

to ceno je vključena vožnja z udobnim Sienčnikovim avtobusom, vodstvo in vse vstopnine, stanovanje v hotelu v dvoposteljni sobi s prho in WC-jem (za enoposteljno – doplačilo 60 šillingov dnevno), zajtrk in večerja. V ponedeljek 9. 5. ima osebe v hotelu prost dan in večerja ni v navedeni ceni.
Prijava po telefonu: dopoldne 04222 51 37 52, popoldne 04222 21 07 04 ali pismeno na „Zvezo koroških partizanov“ 9020 Celovec/Klagenfurt, Tarviserstraße 16.

Za organizacijo potovanja
Janez Weiss

Nad 250 otrok in odraslih je bilo v Šentjakobu in Celovcu sodelovanjem sledilo lutkovni festival „Sapramiška“. Organizatorji deli v živo. V Šentjakobu se je zbralo 100 gledalcev bližnje in širšice (prišli so tu. Zilje). V dem ORF-teatru pa s. oro ogled 150 pretežno ml., di.

V Celovcu je bila že 255. Saprarniške. Podobnih otroških festivalov, ki bi bile tako odmevne, ki. Že leto in pol jo neprenehoma v Sloveniji. In še bodo nadaljevali, kajti zanimanje, predvsem pri otrocih, še ni usahnilo. Nekateri so si dali že večkrat. Igro Svetlane Mitič bodo kmalu zaigrali celo v nemškem. Lutkovno gledališče, ki je namreč dobilo povabilo za lutkovni festival v Tokiu, nade pa bodo nastopili tudi v oltjem mestu Seul.

Tega Grizelda prigovarja Sapramiški, naj gre k zobozdravniku.

Šentjakobelovec: Sapramiška navdušila

Nedeljski lutkovni predstavi v Šentjakobu in Celovcu sta bili nekaj posebnega. Kdo od naših otrok pa je že videl takšno vrsto lutkovnega gledališča, z lutkami, ki visijo na nitkah. Te lutke, marionete, so jim bile gotovo nove. In s kakšno spretnostjo so se sprehajale, plesale in letale pred gibljivimi kulisami!

Lahko smo prepričani, da jim bodo Sapramiška, Zaba Regica, zobozdravnik doktor Detel in mišji strah Straheec ostali še dolgo v spominu. K temu je prav gotovo prispevala tudi mišja teta Grizelda, ki je prijazno in živahno povezovala

mladence z dogajanjem. Tudi predstavniki Lutke gledališča Ljubljana se vračali domov pozitivnimi vtisi, da so se jim bile zanimive misli. Lutke gledališča v Šentjakobu je v pogovoru s slovenskim vestnikom povedal, da načrtuje slovenske otroške lutkovne akcije „Odpad“. Jeseni bodo abili vse otroške lutke, da si bodo delali „hišo“, kjer se bodo spijali. Otroci so poznali gledališče znotraj, skladno, oder idr. To lo seveda brezposelnosti njihov podkopas –

rent a car“ bi dal na razpolago avtobuse. Hkrati pa bi bila to akcija, ki bi se bolj poglobila zanimanje otrok za (lutkovno) gledališče. O igri sami je direktor Šunjič dejal, da kot celota ni „velika umetnost“, da pa so bili sami presenečeni nad odmevnostjo pri otrocih. „Otrok pa je največji kritik“. Če igra otrokom ni všeč, je vsak trud zastonj. In še to: Tistim otrokom in staršem, ki so se ob blagajni jezili, da so pozabili izrezati iz Slovenskega vestnika vstopnice za ta gledališki dogodek, ne moremo pomagati. Bodo pa kdaj drugič bolj pazljivi.

Zaba Regica pleše.

Mišji strah se bliža.

V Celovcu je obiskalo predstavo okrog 150 gledalcev.

Švedski tekstil v Slovenj Gradcu

V Umetnostnem paviljonu v Slovenj Gradcu poteka zanimiva razstava oblikovanega tekstila s Švedske. Gre za prikaz razvoja te umetnosti po letu 1945, torej za obširen pregled švedske igrivosti oblikovanja tekstila. Do razstave v Slovenj Gradcu je prišlo s posredovanjem švedskega poslanika v Beogradu in instituta v Stockholmu. Švedi so razstavo pokazali najprej v Parizu, iz Slovenj Gradca pa se bo selila v Sarajevo, Beograd, Atene in Madrid.

Razstava bo trajala še do vključno 15. t. m. Vsem obiskovalcem severovzhodne Slovenije ogled toplo priporočamo.

NA
KRATKO„Tolmun in kamen“
tudi v Sloveniji

Na povabilo treh kulturnih organizacij in združenj v Sloveniji se je igralska skupina SPD „Dobrač“ kot gost udeležila Gorenjskega Linhartovega srečanja 1988. Gostovala je s predstavo Tolmun in kamen – Nicht wahr Johann? (premiera je bila konec februarja).

Peter Militarov, selektor za Gorenjsko, je srečanje utemeljil takole:

V krajevnih skupnostih še vedno preveč velja, da se vsi po vrsti hvalimo. Ni res. Če je skupina zadovoljna, če je nabita z ustvarjalnostjo, če je hotela občinstvu nekaj povedati, potem je predstava uspela (nič novega). Ljubitelji (amaterji) moramo ljubiti. Hvalisavost pa ni ljubezen. Prava ljubezen je resnica. Povedati resnico o tistem, kar si videl in sprejeti resnico o ustvarjenem ne kot žalitev, pač pa kot zaupanje, je pravi odnos, ki bi ga moral imeti ljubitelj. Zaradi tega in resničnih ustvarjalnih motivov sem se odločil za posnetek sezone gledališkega gibanja na Gorenjskem.

Tolmun in kamen je publika v domu Joža

Ažmana v Bohinjski Bistrici spremljala z velikim zanimanjem. Moram reči, da so naši rojaki z Brnce kar dobro igrali. Bali so se namreč, da v Bohinjski Bistrici sploh ne bodo mogli nastopiti, ker so igrali Zofiji Debevec dan poprej odpovedale glasilke.

Zaradi tega so morali odpovedati predstavo v Kranjski gori, kar je bilo za igralce še posebno težko, saj imajo s tamkajšnjim kulturnim društvom že dolgoletne stike.

Prav je, da tudi publika izven naših koroških meja vidi, da smo razen petja ali kake druge klasične kulturne zvrsti zmožni pokazati tudi satirično-kabaretni teater s problemsko vsebino, ki nas vznemirja.

VIKO

Slovo od
Hance Riegelnik

V Škocijanu so pokopali veroučiteljico Hanco Riegelnik, ki je po težki bolezni umrla v 41. letu starosti. Poleg domačinov so se od nje poslovili tudi učitelji šol v Škocijanu in Sinči vasi.

TRIBUNA BRALCEV

Gurker Ordinariat zu Želinje

Im Slovenski Vestnik vom 6. 4. (Seite 4) wurde ein Leserbrief veröffentlicht, der in seinem ersten Teil das Bischofliche Gurker Ordinariat bezichtigt, Schuld daran zu tragen, daß die slowenische Volksgruppe im Kirchengermeinderat der Filialkirche St. Franzisci, Pfarre St. Margarethen ob Tölzlerberg, nicht vertreten sei; diesbezügliche Vorstellungen wären vom Bischoflichen Gurker Ordinariat nicht aufgenommen und Schreiben gar nicht beantwortet worden.

Dazu wird festgestellt: Eine ordnungsgemäße Wahlanfechtung, wie sie in der Pfarrgemeinderatsordnung, § 20, vorgesehen und geregelt ist, erfolgte nach der Pfarrgemeinderatswahl aus St. Franzisci nicht. Stattdessen wandte sich ein gewähltes Ersatzmitglied an die Slowenische Abteilung des Bischoflichen Seelsorgeamtes, Pfarrgemeinderats-Referat, mit der Beschwerde, daß der gewählte Kirchengemeinderat von St. Franzisci kein Mitglied der slowenischen Volksgruppe aufweise. Daß in derselben

Angelegenheit der Deutsch-Slowenische Koordinierungsausschuß befaßt worden wäre, blieb dem Bischoflichen Ordinariat unbekannt.

Dem Diözesanratsvorstand, als der Schiedsstelle für Pfarrgemeinderatsangelegenheiten, wurde mitgeteilt, daß man in St. Franzisci innerhalb der slowenischen Volksgruppe bemüht sei, einen Vertreter namhaft zu machen, der dann vom Kirchengermeinderat gemäß Pfarrgemeinderatsordnung, § 7, Abs. 2, zur Erfüllung der § 8, als Mitglied berufen werden kann. Dieser Vorgang ist noch nicht abgeschlossen. Aus diesem Grund wurde der Kirchengermeinderat von St. Franzisci bisher vom Bischoflichen Gurker Ordinariat auch noch nicht bestätigt.

Es wird der Hoffnung Ausdruck verliehen, daß in St. Franzisci mit Hilfe diözesaner Stellen bald Einmütigkeit über die Berufung eines Mitgliedes der slowenischen Volksgruppe zu erreichen sein wird.

Bischofliche Gurker Ordinariat

Datum	Kraj	PRIREĐITVE	Prireditelj
Sreda 13. 4.	Katoliški dom prosvete v Tinjah	STRAH NA JUŽNEM KOROŠKEM – POLITIČNI RAČUN? (nem.) Predstavitev knjige „Zwanghaft Deutsch“ avtorja dr. Petra Gstettnerja	Sodalitas
Četrtek 14. 4. 10.00	Celovška univerza, SRI-015	SLOVENSKA NAREČNA ČLENJENOST S POSEBNIM OZIROM NA VZHODNO- KOROŠKE GOVORE Predava: red. univ. prof. dr. Zinka Zorko (Ljubljana/Maribor)	Slavistični inštitut
Četrtek 14. 4. in petek 15. 4. 9.00-17.00	Predavalnica I Univerza Celovec	„ANŠLUS“ IN MANJŠINE V AVSTRIJI Predavajo: Horst Seidler, Tone Ferenc, Teodor Domej, Avguštin Malle, Jacob Allerhand, August Walzl, Erika Thurnher, France Filipič, Janko Prunk, Milan Milan Pahor, Michale John, Herbert Gassner, Gerhard Baumgartner, Robert Knight.	Institut f. Zeitge- schichte in Slovenski znanstveni inštitut
Petek 15. 4. 19.30	Katoliški dom prosvete v Tinjah	ENERGETIKA V ČLOVEKOVEM TELESU IN O MOTNJA H ENERGETSKEGA SISTEMA Predava: Marta Messner-Kreutz, višja fizioterapevtka, Celovec	Sodalitas
Sobota 16. 4. 9.00	župnišče v Šentjakobu v Rožu	„V DVOJE NA POTI V ŽIVLJENJE“ Tečaj za pripravo na zakon (Tečaj traja do nedelje, 17. 4. do 12.30)	Katoliška prosveta Šentjakob
Sobota 16. 4. 21.00	Hotel Obir v Železni Kapli	LOVSKI PLES Igra ansambel Planinski sekstet	Lovski zbor Železna Kapla
Sobota 16. 4. 20.00	pri Florijanu v Vogrčah	SREČANJE Z GLASBENO ŠOLO RAVNE NA KOROŠKEM Nastopajo: učenci Glasbene šole Ravne na Koroškem, učenci Glasbene šole na Koroškem, mladinski pihalni orkester Glasbene šole Ravne na Koroškem.	Glasbena šola na Koroškem in SPD „Edinost“ Pliberk
Sobota 16. 4. 20.00	avla ljudske šole v Bilčovsu	VIGREDNI KONCERT Nastopajo: mešani in moški pevski zbor SPD „Bilka“ otroška skupina, Podhumška dekleta	SPD „Bilka“
Nedelja 17. 4. 14.30	Gospodinjina šola v Šentrupertu pri Velikovcu	SREČANJE MLADINSKIH ZBOROV	Krščanska kulturna zveza in PD Lipa
Nedelja 17. 4. 14.30	pri Šoštarju v Globasnici	LESIČJAKOVA PROSLAVA OB 15.-LETNICI OBSTOJA MO PZ FRANC LEDER LESIČJAK IN OB 80.-LETNICI SMRTI LESIČJAKA Nastopajo: Moški pevski zbori Trta iz Žitare vasi, Kralj Matjaž iz Libuč in Franc Leder Lesičjak iz Štebna. Skozi program vodi dr. Pavle Zablatnik.	SPD Edinost iz Štebna
Nedelja 17. 4. 14.30	Ljudska šola v Kotmari vasi	VIGREDNI KONCERT „S PESMIJO V POMLAD“ Sodelujejo: Mešani, mladinski in otroški pevski zbor SPD Gorjanci, Tamburaški orkester iz Šentjanža v Rožu.	Slovensko prosvetno društvo Gorjanci
Ponedeljek 18. 4. 18.00	Mohorjeva knjigarna Celovec	PREDSTAVITEV KNJIGE „LEBEN LASSEN IST NICHT GENUG“ (Reinhold Henke) Knjigo bo ob navzočnosti avtorja predstavil Horst Ogris. Sodeloval bo soavtor dr. Valentin Inzko.	Mohorjeva založba in Krščanska kulturna zveza
Ponedeljek 18. 4. 19.30	župnišče v Šentjakobu v Rožu	KOROŠKI SLOVENCI IN ANŠLUS Predava: Dr. Teodor Domej	Katoliška prosveta Šentjakob
Sreda 20. 4. 20.00	Künstlerhaus Celovec	„STACHELDRAHT MIT TOD GELADEN“ (Jura Soyfer) Oris o pomenu in aktualnosti Jure Soyferja. govori: univ. as. mag. dr. Primus Heinz Kucher.	
Sreda 20. 4. 20.00	avla glavne šole v Dobri vasi	„AVSTRIJSKA DUŠA V SPOMINSKEM LETU 1938 – 88“ Predava: dr. Erwin Ringel, Dunaj	Dobroloske novice
Četrtek 21. 4. 20.40	Wulfenia Alternativni kino Celovec	RDEČI BOOGIE ali kaj ti je deklica Režija: Karpo Godina, po povesti Branka Šomna, igraj: Ivo Ban, Boris Cavazza, Peter Mlakar idr. slovenska filma, ki sta bila napovedana za 19. in 20. 4. nista na sporedu	Slovenska prosvetna zveza
Sobota 23. 4. 20.00	Kulturni dom Danica v Šentprimozu	VRAŽJI FANT (John Synge) Nastopa: Igralska skupina SPD Bilka v Bilčovsu, režija: Pavle Zablatnik	Slovensko prosvetno društvo Danica
Sobota 23. 4. 20.00	gostilna Schwarzl Pliberk	VIGREDNI KONCERT Nastopajo: Graški študentje, Mlada Podjuna, MePZ Podjuna-Pliberk	Mešani pevski zbor Podjuna-Pliberk
Nedelja 24. 4. 14.30	farni dom v Selah	SREČANJE MLADINSKIH ZBOROV	Katoliško prosvetno društvo Planina v Selah in KKZ
Nedelja 24. april 9.30	v farni cerkvi v Šentilju	RITMIČNA MAŠA IN KONCERT DUHOVNIH IN SVETNIH PESMI Nastopa: mešani mladinski zbor ZG za Slovence	
Nedelja 24. 4. 5.00	odhod izpred Zadruga v Pliberku	Enodnevni IZLET V BENETKE Cena 290 šil. (vožnja s klima-busom, prevoz z ladjo, vstopnica) Prijave do 17. 4. na Posojilnico Pliberk, tel.: (04235-2583) Pristop možen tudi v Celovcu in drugje v Podjuni.	Slovensko prosvetno društvo Edinost v Pliberku

RAZSTAVE

Mohorjeva knjigarna
Celovec

IŠČEM SVOJ TAO
Razstava del Majde Zorko-Gašparič (Kitajsko slikarstvo)
Otvoritev v torek, 19. 4.

Galerija Tinje

Dela Simona Veratschniga (slike, oljnathe slike in gvasi)
do 2. 5.

SLOVENSKI VESTNIK

Izdajatelj in založnik: Zveza slovenskih organizacij na Koroškem, 9020 Celovec, Tarviser Straže 16. Uredništvo in uprava: 9020 Celovec, Tarviser Straže 16, tel. (0 463) 51 43 00-30/31/32/33/34, teleks 42 20 86 ZSO. Glavni urednik: Ivan P. Lukan; urednika: Andrej Kokot, Andrej Mohar. Tisk: Založniška in tiskarska družba z o. j. Drava, Celovec – Borovlje. Zastopstvo za Jugoslavijo: ADIT-DZS, Kardeljeva c. 8/II, p.p. 171 61000 Ljubljana. Letna naročnina: 300 avstr. šilingov; za Jugoslavijo 12.000 dinarjev. Oglasi: 1/1 stran 12.000 avstr. šilingov, za Jugoslavijo 900.000 dinarjev.

Izšlo je koroško mladje 66

Bomo preživeli? sprušuje urednik koroškega mladja 66 Jani Oswald. Številka je res bolj sloka, a smo vendarle veseli, da je mladje po dolgem čakanju spet med nami. Oswald je sicer žalosten na svoj zbadljiv način, a končno le dopušča upanje, saj je naslednja številka že v tisku. Kljub temu pa ne prikriva stiske, v kateri se revija nahaja.

Očitno je pomanjkanje novega in svežega gradiva, zlasti literature, večje kot finančna stiska.

Tako je na dlani, da gre v prvi vrsti za stisko uredništva, ki mu očitno ne uspe pridobiti k sodelovanju vseh koroških piscev. To pa je dejansko zaskrbljujoča situacija. Kljub temu pa nudi bralcu še dovolj privlačnega čtiva.

Pričujoča številka potrjuje, da ne kaže vreči puško v koruzo, temveč zbrati vse moči, da ne bi prišlo do najhujšega – prenehanja izhajanja. Toda k branju: v tej številki je močno zastopana

poezija; Fabijan Hafner in Milena Merlak objavljata slovenske pesmi, Anatol Doppel nemške, Andi Novosel, gost z Gradišanske, pa pesmi v svoji materinščini. Torej dovolj lirike, ob kateri bralec lahko razmišlja, se sprosti ali celo kritizira. Proze (razen nadaljevanja Kusterjevega „Kopfleben“/Življenje glave) v tej številki ni, gostuje pa slikar Janez Oswald, ki se predstavlja s ciklom pokrajinskih motivov in tihožitij.

Franci Zwitter mlajši je prispeval razmišljanje o spominskem letu 1988 in ga naslovil Avstrijska ali slovenska zgodovinska zavest; Wolfgang I. Gombocz pa „Zwei Sprachen sind besser als eine“ (Dva jezika sta boljše kot eden) ali „Österreich und seine steirischen Slowenen: Letzte Folge.“ (Avstrija ni njeni štajerski Slovenci: zadnje dejanje). Oba prispevka je treba skrbno prebrati, saj prikazujeta malo znano podobo Avstrije z dveh različnih zornih kotov.

To bi bilo vse. Ni veliko, zato pa kvalitetno. Vsekakor bi bilo škoda, če mladja 66 ne bi prečitali. Naslovnico je tudi tokrat oblikoval Tomo Weiss. Revijo lahko naročite na naslovu uredništva A-9020 Celovec, poštni predal 202; kupite pa jo lahko v obeh slovenskih knjigarnah v Celovcu.

mladje 66 liter
atura, družb
ena vpraš
anja, u
metn
ost

KULTURNO PISMO IZ SLOVENIJE

Ernest Ružič

Malo je kulturnih prireditelj v Murski Soboti, ki bi bile tako dobro obiskane, kakor je bil jubilejni koncert ob 20-letnici mešanega pevskega zbora Štefan Kovač. Pomursko središče ne premore koncertne dvorane, zato so nastopi pevskih in glasbenih skupin običajno v kinodvorani, v kateri je kakih 400 sedežev. Na jubilejnim koncertu se je zbralo vsaj sto obiskovalcev več kakor je sedežev v dvorani. Tudi tisti, ki so morali dve uri stoje

pesmi. Peli so v domala vseh predelih Slovenije, velikokrat med Slovenci v zamejstvu, zlasti v Porabju, med slovenskimi delavci, zaposlenimi v Avstriji in Zvezni republiki Nemčiji, dolgoletno sodelovanje gojijo s pevskim zborom budimpeštanske tovarne Ganz in še z nekaterimi domačimi in tujimi zbori.

Naj povzamemo misli zborovodja Tomaža Kuharja; takole pravi: Ostanimi taki še naprej. Z dobrim, zvestim in

boljši moči in zvesto skrbimo za našega dvajsetletnega ljubljence, saj je poln sle po življenju, hrepenenja po svetu ljudske glasbe, izpovedi in globine umetne pesmi vseh obdobij, po nekem drugem, veliko lepšemu svetu, kot ga nudi sodoben, moreč vsak dan. Ostanimo še naprej – razmišlja in želi Tomaž Kuhar – pomembni nosilci kulture!

Takole posplošeno zapisano, 20 let res ni kdo ve kako dolgo obdobje, vendar to ni kratek in nepomemben čas niti za pevski zbor, še manj pa za 54 njegovih pevk in pevcev s sicer različno dolгим pevskim stažem. Kar lepo število jih poje vse od ustanovitve sem, precej je takih s petnajstim in desetimi leti petja, in kar je tudi zelo razveseljivo, v zboru pojejo tudi mlade pevke in pevci, ki izpričujejo svojo privrženost zborovskemu petju.

Jubilej soboških pevcev

poslušati koncert, so zadovoljni odhajali domov. Zbor, katerega vodi zdaj Tomaž Kuhar, se je potrudil in ubrano zapel niz priljubljenih in tudi zahtevnih pesmi.

Nadvse vzpodbudni so podatki, ki so jih zbrali ob 20-letnici zbora: soboške pevke in pevci so v dveh desetletjih nastopili kar 456 krat in se v tem času naučili 224

doslednim delom si ustvarjamo prijetno razpoloženje in privlačno vzdušje. Pri delu nikakor ne bodimo prizanesljivi z oceno dosežkov. Ne dovolimo si zgrešenih predstav o dobrem. Prijetneje in razumneje se je ozreti naokrog in prisluhniti drugim, priznati jim dobre, jih opozoriti na slabe strani, vsekakor pa enako pričakovati od njih. Še nadalje po naj-

Mrožkova „Policija“ na radiškem odru

Si lahko predstavljate, kako bi bilo, če na svetu ne bi bilo več policajev, ali bolje rečeno, če ne bi bili več potrebni? Recimo, da bi na našem planetu ne bilo nobenega provokatorja, atentatorja, nobenega tatu ali kršitelja javnega reda, nobenega demonstranta, skratka nikogar, ki bi spravljal oblast ob živce. Marsikdo bi si to lahko predstavljajal. Toda kaj bi to pomenilo za policaje, služabnike oblasti, če bi jim poštena človeška družba vzela eksistenco? Na to je odgovoril poljski avtor Slawomir Mrožek, ki je napisal komedijo „Policija“, pri nas pa so jo na oder postavili igralci Slovenskega prosvetnega društva Radiše, ki so se s tem delom predstavili minulo nedeljo na domačem odru.

ANDREJ KOKOT

Režiser Nužej Wieser si je z uprizoritvijo te komedije zastavil dokaj težko nalogo; igralci pa tudi. In kako so jo opravili? Na to bi najlažje odgovorila publika, ki je za „predujem“ napolnila dvorano in pozorno sledila dogajanju na odru. Videli smo torej, kako klavirna in žalostna bi bila situacija, če družba ne bi več potrebovala čuvarjev javnega reda. Za nas gledalce je bilo kajpada smešno, kako se Mrožkova „Policija“ na vse načine trudi upravičiti potrebo obstoja svoje uniformirane avtoritete.

Glavni igralec na odru je policijski načelnik (Tomi Rogavnik), ki prepričuje svojega edinega jetnika, bivšega zarotnika (Marijan Woschitz), naj ne podpiše izjave, s katero naj bi izpričal svojo lojalnost do vladujočega režima, kar bi zanj pomenilo pot na svobodo, za policijskega načelnika pa izgubo službe oziroma uniforme. Ker mu to ne uspe, pridobi nadrednika (Manfred Tolmajer), kriči žaljive parole in tako postane prostovoljni jetnik. V zadevo je vpletena tudi njegova žena (Tatjana Ogris). Komedija doseže svoj višek, ko bivši jetnik postane policijski izvedenec za razkrivanje zarotniških naklepov, in ob metanju bombe na generala, kar povzroči pavcato zmešnjavo in medsebojne aretacije in dokončno izgubo položaja policijskega nadrednika, prostovoljenemu jetniku pa prinese svobodo. V dogajanje na odru je vpleten še en policaj (Martin Ogris), ki je karikiriral obnašanje vestnega izvrše-

valca povelja nadrejenega načelnika.

Če primiero ocenimo kot predstavo amaterskega odra, potem je režiserju in z njim celotnemu ansamblu treba izreči priznanje, saj so se radiški igralci lotili gledališko zahtevnega dela in poleg tega še družbeno kritičnega. Pri posameznih vlogah je treba omeniti Tomija Rogavnika, ki ga poznamo kot dolgoletnega in izkušenega igralca. Žal je bil čestokrat preveč površen pri izgovorjavi, kar pa je nadomestil z iskričo mimiko in komičnimi kretnjami.

Tudi ostali igralci (razen Šimija Ogrisa) so bili mestoma pretihi, kar je oviralo spremljanje dogajanja na odru. To pa je Mrožkovi komediji, ki je v grajena v glavnem na tehtnosti besedila, vzelo precej njene učinkovitosti. K temu je brez dvoma

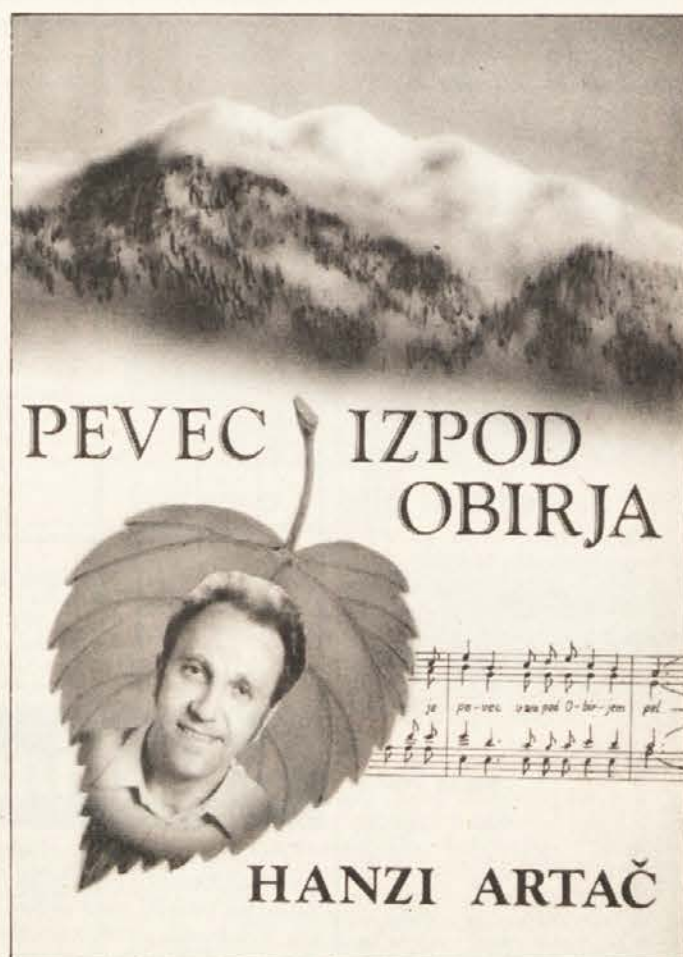
doprinesla trema, neizbežna spremljevalka vsake premiere, kar pa bodo, v to smo prepričani, pri naslednjih predstavah gotovo odpravili. K temu je treba še pripomniti, da v igri nastopajo sami mladi ljudje, zato tudi ne kaže postavljati prevelikih zahtev po kvaliteti, ampak je naša dolžnost vplivati spodbudno, saj z njimi raste nov rod zavzetih ljubiteljev odrske umetnosti.

Režiser Nužej Wieser je v realizaciji Mrožkove komedije vložil vse svoje znanje in k sodelovanju pritegnil Janka Messnerja kot lektorja, za izpopolnitev raznih postavitev pa igralca Heina Fischerja. Sceno je izdelal pri nas znani Saša Kump, oblikovalec mask je bil Andrej Lampichler, za tehniko je skrbel Branko Oraže, pomembno delo šepetalk pa je opravila Leni Lampichler.

Na premieri je prišla do izraza tudi povezanost gledaliških skupin sosednjih prosvetnih društev. Na Radišah smo videli močno delegacijo igralcev z Brnce. Po premieri so se našli na skupnem prijateljskem pogovoru in izmenjali svoje poglede na uprizoritve. Zagotovo so se dogovorili tudi o medsebojnem gostovanju.

Tomi Rogavnik je bil v vlogi policijskega načelnika osrednja figura komedije, Manfred Tolmajer pa „žrtev“ njegovih spletk (zgoraj); prihod generala (Šimi Ogris) je povzročil preplah na policijski postaji (spodaj).

Nova Artačeva pesmarica

Hanzi Artač, ki si je s svojimi prikupnimi melodijami za instrumentalno in vokalno izvedbo priboril vidno mesto med sodobnimi skladatelji narodnozabavne glasbe to in onstran meje, v zadnjih letih komponira tudi za pevske zборе. Leta 1985 je pri Založbi Drava s podporo obeh kulturnih organizacij izdal prvo zbirko skladb napisanih za mešani pevski zbor. Te dni pa je v založbi Delavska enotnost (zbirka Koroška pota) v Ljubljani izšla Artačeva druga pesmarica, ki nosi naslov Pevec izpod Obirja.

V pesmarici, ki jo je okusno opremil Folti Čertov, Artač objavlja 28 skladb, ki jih je uglasbil na besedila Milke Hartmanove, Valentina Polanška, Andreja Kokota, Antona Kuchlinga, Marjana Stareta, Lenčke Kupperjeve, Anke Jernej-Gregorič, Mira Miškulnika in Franceta Merkača. Pesmi v zbirki Pevec izpod Obirja so spet napisane za mešani zbor. Uvodno besedilo je napisal Artačev mentor prof. Samo Vremšak. V njem med drugim pravi, da Artač besedilom, ki jih izbere za svoje uglasbitve, najde ustrezen glasbeni kraj, ki ga okiti zdaj s prvimi koroške ljudske pesmi, zdaj z reminiscen-

cam na narodnozabavno glasbo. Kot Vremšak smo tudi mi prepričani, da bodo pevke in pevci in zborovodje verjetno radi segali po novi zbirki koroškega skladatelja, ki s tem našim in tudi drugim zborom posveča obilo glasbenega gradiva.

O skladatelju Artaču in njegovem življenju in umetniškem delu v zbirki obširno piše Pavle Zablatnik. Gre torej za temeljito predstavitev človeka, ki je pričel pisati skladbe kot samouk, kot delavec in uslužbenec pa je zaradi svojega slovenskega porekla doživel marsikatero ponižanje in zaradi tega moral večkrat menjati službo.

Pavle Zablatnik poleg Artača bralcu tudi na kratko predstavi avtorje uglasbenih besedil ter njihova literarna dela.

Lično zbirko Pevec izpod Obirja priporočamo vsem, ki se ukvarjajo s slovensko zborovsko glasbo na Koroškem, zlasti zborovodjem, pevkam in pevcem, da bi nove Artačeve pesmi vključevali v svoje koncertne repertoarje; zbirka pa sodi tudi na police ljubiteljev slovenske tiskane besede. Artačeva pesmarica je izšla v nakladi 1.200 izvodov, naročiti jo je možno tudi preko obeh slovenskih knjigarn v Celovcu.

Mednarodno srečanje P.E.N.

Slovenski center P.E.N. v Ljubljani spet prireja svoje tradicionalno mednarodno srečanje pisateljev, ki bo v času od 11. do 15. maja na Bledu. Na srečanju se poleg članov Slovenskega centra P.E.N. zbere okoli 50 pisateljev z vsega sveta. Gostitelj je povabil tudi slovenske pisatelje iz zamejstva.

Tema letošnjega srečanja je „Pripadati manjšini – pripadati večini“, torej aktualna problematika, ki bo gotovo izzvala burne razprave, in bo najbrž opogumila tudi kakšnega pisatelja iz vrst naše narodne skupnosti, da se bo javil k besedi, saj se pri nas, kar zadeva odnose med večino in manjšino, dogaja marsikaj, kar bo zanimivo za mednarodni pisateljski zbor.

DEVIZE / VALUTE

Devizni tečaji 11. 4. 1988

Nakup Prodaja

us \$	11.792	11.892
can \$	9.49	9.59
angl. £	21.84	22.10
irl	18.69	18.95
sfr	847.85	850.25
bfr	33.49	33.69
ff	206.16	208.04
hfl	624.61	627.49
dm	701.33	704.17
lit	0.939	0.957
dkr	183.10	184.50
nkr	187.47	188.93
skr	198.59	200.61
frnk	292.80	295.20
esc	8.47	8.83
ptas	10.56	10.72
yen	9.343	9.37

Posreduje

Zveza/Bank

Valutni tečaji 11. 4. 1988

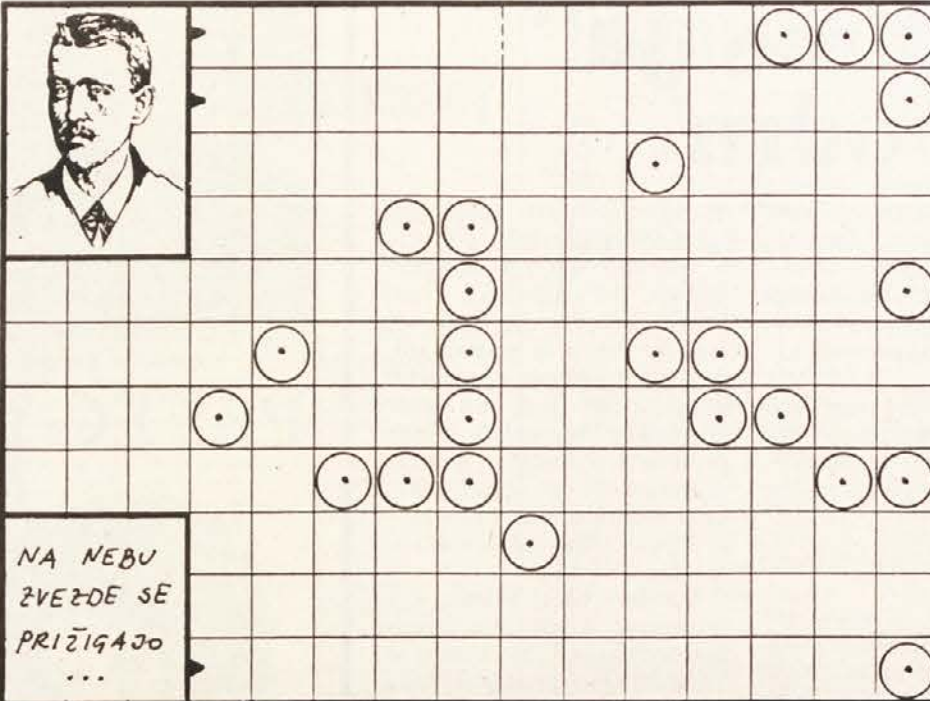
Nakup Prodaja

din	0.60	0.90
us \$	11.60	12.20
can \$	9.25	9.85
angl. £	21.40	22.60
irl	18.40	19.40
sfr	838.00	858.00
bfr	32.90	34.10
ff	202.00	212.00
hfl	618.00	634.00
dm	694.10	710.50
lit	0.925	0.975
dkr	179.50	186.50
nkr	184.00	191.00
skr	194.50	201.50
frnk	287.50	298.50
esc	8.10	9.30
ptas	10.35	11.05
yen	9.15	9.45

LOTTO

2 8 13 15 21 23 (1)
brez jamstva!

TOTO

X11 X11 1X1 1X1
brez jamstva!

NA NEBU
ZVEZDE SE
PRIŽIGAJO
...

Kombinacijska križanka

Besede s spodnjega spiska s pravilnim kombiniranjem vpišite v lik. Polja, ki ločijo besede med seboj, so že vrisana. Po koncu reševanja boste v prvih dveh vodoravnih vrsticah dobili ime, priimek in vzdevek pesnika s slike, v zadnji vodoravni vrstici pa naslov njegove znane pesmi.

dvočrkovne besede: ao at kt lj ma nw os rd ts;
tričrkovne besede: ajd akt alt ikt iso kan kas lan psi roj sed tat;

štiričrkovne besede: aleš apra hans kult omar snov umag urne;
petčrkovne besede: altus lokar nravi oltar opica stone storž tsrat;
šestčrkovne besede: dornik eroica jastog vrtalo;
sedemčrkovne besede: kohorta leavitt seattle statist;
osemčrkovna beseda: maslenka;
enajstčrkovna beseda: unterwalden;
dvanajstčrkovna beseda: enakomernost;

sestavil Jože Petelin

Rešitev
iz zadnje številke

OGLAS

Dv družinska hiša v
Šentjakobu-Reka

ugodno
naprodaj!

Informacije na
04253-2241.

TEDENSKI HOROSKOP

LEV (23. 7. – 23. 8.)

Ni nujno, da drugim na ljubo storite nekaj, kar vam ni všeč. Le tako se boste lahko izognili nekaterim neprijetnostim, ki vas čakajo v tem tednu. Vaša srečna številka je pet.

DEVICA (24. 8. – 23. 9.)

V teh dneh vas bo pomladno vreme navdalo z željo po ljubezni. V vašo veliko zadovoljstvo bo prišlo do odziva, in to prav od tam, od koder ga nestrno pričakujete. Vaša srečna številka je dvajset.

TEHTNICA (24. 9. – 23. 10.)

Nekaj priložnosti boste imeli za prijateljske goste. Če jih boste opazili, se vam bo to zelo obrestovalo. Proti koncu tedna vas čaka začetek nečesa novega.

ŠKORPIJON (24. 10. – 22. 11.)

Vaši načrti so sicer imenitni, samo pazite, da ne boste zopet ostali na pol poti! Za ljubljeno osebo, ki vam bo dala moč za polet, morate tudi sami kaj storiti.

STRELEC (23. 11. – 21. 12.)

Pomlad vam je prinesla ustvarjalni nemir. Najprej se umirite, potem pa preidite k dejanjem. Za važne odločitve pa še ni prišel čas. Vaša srečna številka je dvajset.

KOZOROG (22. 12. – 20. 1.)

Dih pomladi odzvanja tudi v vas in vam prebujajo skrite želje. Hoteli bi marsikaj, okoli pa vas ignorira. Bodite močni! Ste na pravi poti.

Vaša srečna številka je trindvajset.

VODNAR (21. 1. – 18. 2.)

Ne ozirajte se preveč na druge, vsem je težko ustreči! Dokončno razodetje neke resnice vas bo umirilo in hkrati zabavalo, ko boste opazovali reakcijo okolice.

RIBI (19. 2. – 20. 3.)

Svoj osebni problem ohranite za sebe! Ne zaupajte vsakemu, ki vas je voljan poslušati, pa se boste ob koncu tedna bolje počutili. Vaša srečna številka je petnajst.

OVEN (21. 3. – 20. 4.)

Nikar se ne sekirate! Res, da ste z vašo odkritostjo sprožili vrsto pomislov proti vam, pa kaj za to. Trenutki resnice niso nikomur v škodo.

Vaša srečna številka je deset.

BIK (21. 4. – 21. 5.)

Ne spreminjajte drugih, temveč sebe! Sredi tedna vas bodo v neki družbi izzvali, da bi govorili o sebi, vi pa se ne dajte. Vaši osebni dohodki naj bodo vaša skrivnost.

Vaša srečna številka je dva.

DVOJČKA (22. 5. – 21. 6.)

Če veste, da imate od vsega, kar dobivate, pravico, lahko vsakomur mirno pogledate v oči. Zato se ne menite za zavistne pripombe, čeprav vas bodo malo zbudile. Vaša srečna številka je dvajset.

RAK (22. 6. – 22. 7.)

Ker ste znali tako dobro deliti nauke, ste mislili, da ste vsemu kos. Ta lažni občutek bo izginil, če boste od besed prešli k dejanjem. V tem tednu bo priložnost za to.

Vaša srečna številka je ena.

KAROLINA KOLMANIČ Izzvenela je pesem

Emil je šel s tastom naprej. Ženski sta se še obirali in kramljali z Marjetko. Vera je globoko vdihnila rahlo valujoči zrak, da bi ohladila upehano notranjost. Prsti so se krčili in strah, pomešan z radostjo pričakovanja, se je stopnjeval.

„Grega, moška sta gotovo že pri avtu“, je priganjala mati, ki niti zdaleč ni slutila, kam so usmerjene zdaj hčerkin misli.

Godbeniki so zopet zaigrali in prvi plesalci so hiteli proti odru. Ker sta šli v nasprotno smer, sta zadevali ob njih. Nekje iz valujočih postav se je iztrgal. Vera je ostrmela in rahlo stresla z glavo.

„Vera, že odhajate?“ je vprašal tako preprosto, vsakdanje, kot da njegov besedni zaklad ne premore nekaj tehtnejših besed.

„Že, Dušan. Po opravih gredo. Midva pa tudi z njimi. Rada bi bila malo doma.“

„Sem mislil, da...“

„Ne, ne, nič ni...“

„Grega, no!“ je surovo prekinila mati.

Sicer pa bi tudi med njima skopnele besede. Kdo ve, ali bi

dobile spet svoj stari pristni prizvok.

Mračni se. Sonce se za ta dan poslavlja...

Starši so imeli polne roke dela. Oče je polagal živini, mati je molzla. Vera si je vzela svoj predpasnik in nasula zrnja prašičem. Iz hleva se je oglasila mati:

„Vera, pečenko postavi v pečico in solato pripravi!“

„Bom, mama! Ko boš ti končala, bo vse nared. Kaj je treba mleko peljati v zbiralnico?“

„Ne, danes ga res ne bomo oddali. In prepozno je že.“

Emila ni bilo na spregled. Udobno se je namestil v sobi in gledal televizijski program. Vera je kaj kmalu ugotovila, da vstaja in preklaplja, kakor to počne vse večere doma, kadar mu program ni pogodu.

Vera je odprla pečico. Zapeljivi vonj po pečenci in sopolni majhno kuhinjo in sopolni poplesavala proti stropu.

Mati je prinesla veliko golido polno penečega se mleka. Skrbno je naravnala cedilo in ga prekrila še s snežno belo krpo. Dolgi lončeni lonci so

stali že na mizi. Vera je spremljala materine spretnosti, ki so kar po občutku prestavljale cedilo s posode na posodo. Vse je bilo kot nekoč... In nocoj se ji je zdel ta nekoč neznan-sko daleč.

„Tako bom postavila mleko na kredenco, da bo miza prosta za večerjo“, se je nekako opravičevala mati.

Hitro je bila miza pogrnjena in okusno meso z veliko skledo mlade berivke je kar vabilo. Oče si je še umival roke, ko je Vera šla v sobo po moža. Ker je sedel v temi, je prižgala luč. Nagovarjala ga je z besedami:

„Pridi, gotovo si že lačen.“

Odvrgnil je pogled od ekrana. Na ustnicah je zaigral čuden nasmešek in nepopustljivo hladne oči so se usmerile vanjo:

„Hm, zdaj res ne bi več jedel. Se ti ne zdi malo pozno?“

„Saj veš, zadržali smo se. Prosim, pojdi... zaradi naših“, ga je rotila, čeprav se ji je nekje to moledovanje upiralo.

Samo pet korakov je iz sobe do kuhinje, a Verine noge so bile svinčene. Misli so premalo

prožne, da bi našle kak opravičljiv izgovor.

Mati, ki je imela izostren čut za vse drobne vzgibe, je takoj razbrala. Vprašujoče je pogledala hčerko, nato pa z nogo rahlo priprla duri in ji očitala:

„Sem si kar mislila. Morala si se zaklepetati z onim...“

„Mama..., saj me ni videl.“

„Moški vse vidijo, še najbolj pa stare ljubezni“, je podkrepila svoje besede.

„Ne, dvomim, že prej se je kujal.“

Zdaj je oče dvignil pogled, namršil obrvi in vprašal:

„Torej že po treh tednih?“

Mati je skušala pregnati resnost trenutka z nasmehom:

„Hm, midva sva se že tudi po treh dneh, saj veš.“

„Ti, jaz ne“, je malomarno zamahnil z roko, vstal in se napotil v sobo. Ženski sta prisluhnili. Brez truda sta razumeli očetove glasne besede:

„Fant, večerja se hladi. Vsi smo je potrebni. Torej pridil!“

Vera je napolnila ušesa, da bi ujela korake. In res! Čez nekaj trenutkov je prišel, sedel za mizo in kmalu pričel večerjati. Jedel je počasi, kot bi razmišljal ob vsakem grizljaju ali bi se mu jed upirala. Čudno težko vzdruže je ležalo nad vsemi. Zaman so iskali ustrezne besede, ki bi razredčile napetost. In

Vera je brala iz materinih žalostnih oči, ki so bile zdaj še ožje, nekam med gube skrite... Oče je skušal z vsakdanjimi redkimi vprašanji nekako izgladiti, vendar zaman.

Emil se je prvi dvignil. Še kar dovolj mirno je naznanil, da je utrujen.

„Postelje so pripravljene“, mu je odvrnila mati.

Vera je hitro opravila v kopalnici in šla za njim. Bala se je teh materinih vrtajočih vprašanj ali celo sumničenj. Mirno je legla na svojo stran. Zbirala je besede, da bi ga pomirila, saj si ni mogla predstavljati, da bi jutri tako odšla in pustila starše v negotovosti. Roka se je nekajkrat zganila, da bi pobožala obraz, a kot da v njej ni bilo dovolj moči, je obležala ob telesu.

Starša sta ležala v sosednji sobi, ki so jo bili prizidali še pred letom. Stena med njimi je bila debelejša, ali pa se jima je nocoj zdela, ker nista slišala niti besede.

„Bog, kaj je moralo biti?“ je zajavkala mati.

„Kaj! Tisto vaše čevkanje z Dušanom. Videl sem, kako se je oziral. Da sta morala na to neumno veselico!“

„Vera trdi, da ni to vzrok.“

(dalje prihodnjič)

13.-19. 4.

TV AVSTRIJA 1

TV AVSTRIJA 2

TV LJUBLJANA

V TEM TEDNU NA TELEVIZIJI

SR

10.30 Cincinnati Kid; 16.30 Čarobni klobuk; 17.05 Nekoč je bil... človek; 17.30 Pustolovščine Toma Sawyera in Huckleberryja Finna; 17.55 Otrokom za lahko noč; 18.00 Mi; 18.30 Praksa v Bülowbognu; 19.30 Čas v sliki; 20.15 Arabeska; 22.00 Štiri peresa; 23.40 FBI; 0.25 Aktualno.

16.00 Wurlitzer; 17.30 Dežela in ljudje; 18.00 Prosimo k mizi; 18.30 Slika Avstrije; 19.00 Čas v sliki - Znanje danes - Kulturni žurnal; 20.15 Herschel in glasba zvezd; 21.55 Pogledi s strani; 22.00 Čas v sliki; 22.22 Spomini; 23.25 Nočni studio; 0.25 Aktualno.

15.40 Videostrani; 15.55 Osmi dan; 16.35 Mostovi; 16.55 Tuji jeziki; 17.20 Moj dežnik je lahko balon; 17.35 Petelin se sestavi; 18.15 Pokaži mi kako; 18.45 Risanka; 19.30 Dnevnik; 19.55 Vreme; 20.07 Ciklus filmov Petra Weira: piknik pri Hanging Rocku; 21.55 Mali koncert; 22.10 Dnevnik; Videostrani.

ČE

10.30 Štiri peresa; 16.30 Am, dam, des; 17.05 Inšpektor Gadget; 17.30 Skrivni svet Polly Flint; 17.55 Otrokom za lahko noč; 18.00 Mi; 18.30 Praksa v Bülowbognu; 19.30 Čas v sliki; 20.15 Skedenj muzikantov; 21.55 Mati in hči - vojna polna ljubezni; 23.30 Uporniki Liang Shan Poja.

16.00 Wurlitzer; 17.15 Indonezija - most med kontinenti; 18.00 1-2-X (nogomet in toto); 18.30 Slika Avstrije; 19.00 Čas v sliki - Znanje danes - Kulturni žurnal; 20.15 Notranjepolitični report; 21.05 Dinastija - Denverjev klan; 21.55 Pogledi s strani; 22.00 Čas v sliki; 22.22 Klub 2; Poročila.

10.00 Glasbena vzgoja: Zapisi za mlade; 10.35 Kulturna dediščina; 11.05 Gallipoli; 16.30 Mozaik; 17.35 Indijanske legende; 18.00 Glasbeni ropot; 18.45 Risanka; 19.30 Dnevnik; 20.07 Teknik; 21.10 Izpovedi pustolovca Feliksa Krulla; 22.10 Dnevnik; 22.25 Jubilejna teveteka.

PE

10.30 Arabeska; 16.30 Am, dam, des; 17.05 Kalimero; 17.30 Okoli sveta; 17.55 Otrokom za lahko noč; 18.00 Mi; 18.30 Praksa v Bülowbognu; 19.30 Čas v sliki; 20.15 Primer za dva; 22.35 Frustrirani; 22.45 Picasso - ob 15. obletnici umetnikove smrti; 0.15 Eartha Kitt - čisto sama.

16.00 Wurlitzer; 17.30 Divjim živalim na sledi; 18.00 2X7; 18.30 Slika Avstrije; 19.00 Čas v sliki - Znanje danes - Kulturni žurnal; 20.15 Diagnoza - če tišči želodec...; 21.20 Zadeva: pornografija - trgovina z nasladi; 22.00 Čas v sliki; 22.22 Lawan; 0.00 Aktualno; 0.05 Črna roka mafije.

10.00 Tednik; 11.00 Izpovedi pustolovca Feliksa Krulla; 16.30 Mozaik; 17.30 V znamenju dvojčkov; 17.50 Grizli Adams; 18.15 Zezenje in obdelava usnja; 18.45 Risanka; 19.30 Dnevnik; 19.59 Zrcalo tedna; 20.22 Kir Royal; 21.15 Zmagoslavje zahodne civilizacije; 22.20 Tarče; Videostrani.

SO

10.35 Mati in hči - vojna polna ljubezni; 14.25 Eroica; 16.00 Otroški Wurlitzer; 17.05 Čudežna dežela glasbe; 17.30 Pet prijateljev; 17.55 Otrokom za lahko noč; 18.00 Mi; 19.00 Veselo v soboto; 19.30 Čas v sliki; 20.15 Šov Rudija Carella; 21.55 Izrečno banalne smešne pesmi in poantirani šlagerji.

15.15 Vaša glasbena želja; 16.00 Pogledati v deželo; 17.00 Ljuba družina; 18.00 Trailer; 18.30 Slika Avstrije; 19.00 Čas v sliki - Znanje danes - Kulturni žurnal; 22.20 Šport; 22.50 Procces po hitrem postopku - film; 0.15 Aktualno; 0.20 Vran - film.

8.40 Moj dežnik; 8.55 Petelin se sestavi; 10.35 Makedonske narodne; 11.05 Republiška revija MPZ Zagorje; 16.35 Ognjeni vozovi; 18.25 Da ne bi bolelo; 18.45 Risanka; 19.30 Dnevnik; 20.22 Zrebanje; 20.30 Vrnitev v paradiž; 21.20 Križ kraž; 22.45 Dnevnik; 23.00 Neopazen družabnik.

NE

9.50 Univerzum; 11.00 Ura tiska; 13.55 Pesmi za Song kontest 1988; 14.40 Dežela pand; 16.15 Poročila za otroke; 16.25 Nadaljevanje ne sledi; 17.35 Helmi - otroški prometni klub; 17.40 X-Large; 19.20 Zrebanje lota; 19.30 Čas v sliki; 20.15 Troil in Kresida - igra W. Shakespearea; 0.20 Aktualno.

9.05 Risanke; 9.20 Bil je plesan sen - ob 20. obletnici Haralda Kreutzberga; 11.05 Dediščina: kultura Židov; 15.00 Športno popoldne; 17.15 Klub seniorjev; 18.00 Mi-posebno; 18.30 Slika Avstrije; 19.00 Čas v sliki; 19.48 Primer za ljudskega pravobranilca; 20.15 Kraj prizo-rišča; 23.35 Čikago 1930.

9.20 Živ žav; 10.15 Grizli Adams; 10.40 Vrnitev v paradiž; 11.30 Domači ansambl; 12.00 Ljudje in zemlja; 13.45 Videostrani; 14.20 Sinovi in hčere steklarja Jakoba; 16.45 Slovenci v zamejstvu; 17.15 Predstavitev popevk za Pesem evrovizije 88; 18.45 Risanka; 19.30 Dnevnik.

PO

10.30 Marija Stuart, škotska kraljica; 16.30 Am, dam, des; 17.05 D'artagnan in trije mušketirji; 17.30 Vožnja po reki s kokošjo; 18.30 Praksa v Bülowbognu; 19.30 Čas v sliki; 20.15 Šport v ponedeljek; 21.15 Mike Hammer; 22.05 Zen in kultura Japonske; 22.50 Skrivnost indijskega plesa.

16.00 Wurlitzer; 17.30 Nova tovarna; 18.00 Lindenstraße; 18.30 Slika Avstrije - Znanje danes - Kulturni žurnal; 20.15 Elegantni pes; 21.00 Novo v kinu; 21.15 Šiling - gospodarski magazin; 21.50 Pogledi s strani; 22.00 Čas v sliki; 22.22 Ti ali oba; 0.25 Aktualno; 0.30 Columbo.

10.00 Naš utrip; 10.15 Zrcalo tedna; 10.30 Čas brez zločina; 16.45 Videostrani; 17.00 Naš utrip; 17.15 Zrcalo tedna; 17.30 Radovedni taček; 17.45 Makedonske narodne; 18.15 Čas, ki živi; 18.45 Risanka; 19.30 Dnevnik; 20.07 Aktualno: Gore-nje v Jugoslaviji; 22.10 Dnevnik; 22.25 Glasbeni večer.

TO

10.30 Eroica; 16.30 Am, dam, des; 17.05 Wiki in silaki; 17.30 Oddaja z miško; 17.55 Otrokom za lahko noč; 18.00 Mi; 18.30 Praksa v Bülowbognu; 19.30 Čas v sliki; 20.15 Naš kozmos II; 21.07 Dediščina Guldenburgov; 21.55 Superflip; 22.22 Neko mesto zadržuje dih; 0.00 Big Valley.

16.00 Wurlitzer; 17.30 Orientacija; 18.00 Alf; 18.30 Slika Avstrije; 19.00 Čas v sliki - Znanje danes - Kulturni žurnal; 20.15 Hessenske zgodbe; 21.07 Zunanepolitični report; 21.55 Pogledi s strani; 22.00 Čas v sliki; 22.22 Šport; 22.35 Klub 2; Poročila.

10.00 Kemija, fizika; 11.00 Tuji jeziki, angleščina; 16.15 Videostrani; 16.30 Mozaik; 17.40 Pamet je boljše kot žamet; 17.45 Periskop; 18.45 Risanka; 18.55 Videostrani; 19.30 Dnevnik; 19.55 Vreme; 20.07 Rigoletto; 22.25 Osmi dan; 23.05 Dnevnik; 23.20 Videostrani.

RADIO KOROŠKA

SLOVENSKE ODDAJE

18.10-19.00

Sreda, 13. 4.
Dobra volja je najbolja
Večerna 21.00-22.00
Zvočno pismo 150 let
rojstva znanega slov.
pisatelja Janeza Men-
cingerja (I. Virnik)

Četrtek, 14. 4.
Rož-Podjuna-Zilja

Petek, 15. 4.
Koroški avtorji:
Milica Hrobath

Sobota, 16. 4.
Duhovni nagovor

(škof M. Pirih, Koper)
Voščila (M. Hartmann)

Nedelja, 17. 4.
Selske žrtve: 19. aprila
1943 - pred 45. leti
obsojeni v Celovcu

Ponedeljek, 18. 4.
15 let MoPZ „Franc
Leder-Lesičjak“
iz Štebna

Torek, 19. 4.
V živo: Pokalna
tekma SAK

Zvočno pismo iz Ljubljane v znamenju radijskega jubileja

Sreda, 13. april 1988

V sredo, 13. aprila se bomo iz koroškega radia oglasili tudi z večerno oddajo od 21.00 do 22.00. Tokrat bo zopet na vrsti prispevek ljubljanskih radijskih kolegov. Kot je znano, ima slovenski oddelek koroškega radia z ljubljanskimi kolegi takorekoč že tradicionalno vez. Mesečno si izmenjujemo po eno oddajo.

Tokrat bo zvočno pismo v celoti namenjeno 60-letnici Radia Ljubljana in 30-letnici ljubljanske televizije. O začetkih oddajanja je prispevek napisal Mirko Čepič, Marjana Mrak vas bo seznanila z glasbenim ustvarjanjem, Aleš Jan, režiser, pa bo pripovedoval o radijski igri. France Vurnik, vaš stari znaneec, pa je iz arhiva izbrskal nekaj zaprašenih, toda za Slovence pomembnih posnetkov uglednih pesnikov in pisateljev.

V drugem delu večernega sporeda pa boste prisluhnili spominskemu zapisu Ivana Virnika, v katerem se bo spomnil 150-letnice rojstva pisatelja Janeza Mencingerja.

Satira o Troilu in Kresidi

Nedelja, 17. 4. 1988, TV A1, 20.15 - Leta 1602 je veliki angleški dramatik William Shakespeare napisal iz Homerjeve Iliade hudobno in satirično „črno komedijo“. Le-ta pa nikakor več ne dopušča ljubezni med Troilom in Kresido.

Petelin se sestavi

Sreda, 13. 4. 1988, TV LJ1, 17.35 - Lutkovna igra Daneta Zajca „Petelin se sestavi“ je v marsičem nenavadna. Zgodbo bi lahko strnili v en sam stavek: dogodivščine petelina pred sončnim vzhodom. Čeprav preprosta zgodba, nič ne zmanjša lepote Zajčeve igre. Poudarek je na enkratnem poetičnem doživljanju trenutka, ko se petelin zave samega sebe in spozna svojo okolico.

V znamenju dvojčkov

Petek, 15. 4. 1988, TV LJ, 17.30 - Ste že kdaj pomislili, od kod sneži? Neumno vprašanje, boste rekli, z neba vendar, to ve vsak otrok. Res je, vendar odgovor tokrat le ni tako preprost. Če mislite, da to ni res, vas vabimo, da si ogledate lutkovno predstavo „Od kod sneži“, pa boste videli, da je odgovor na to tako preprosto vprašanje v resnici zapleten in da ne veste vsega.

Piknik pri Hanging Rocku

Sreda, 13. 4. 1988, TV LJ1, 20.07 - Leta 1975 je Peter Weir posnel film, ki mu je prinesel sloves odličnega filmskega ustvarjalca in priznanje občinstva doma in po svetu. „Piknik pri Hanging Rocku“ je nenavaden film. Govori o pripetljaju, ki je leta 1900 v Avstraliji dvignil mnogo prahu. Z nedolžnega šolskega piknika pri Hanging Rocku so se oddaljila štiri dekleta, da bi na lastno pest raziskala skrivnostno naravo. Njihova pot k začaranemu gori je prikazana kot poskus vdora v prepovedano skrivnost, vendar se scenarij izogne vsem tovrstnim šablonam.

Frustrirani

Petek, 15. 4. 1988, TV A1, 22.35 - Individualisti, feministi, karieristi, ... Claire Bretecher na satiričen način obračunava z vsemi, ki so se nekoč zoperstavliali družbi, danes pa so smetana prav iste.

Diagnoza

Petek, 15. 4. 1988, TV A2, 20.15 - V tej oddaji prof. Neumayr zdravi obolenje prebavil od požiralnika do želodca. Pravtako se bo posvetil tudi obolenjem dvanajstnika ter navedel vzroke zanje.

Izgubljeni pod Triglavom

Sreda, 13. 4. 1988, TV LJ1, 22.25 - S Štefanom, bivšim klatežem in junakom filma so se avtorji napotili po poteh klatežev, brezdomcev in alkoholikov ter odkrivali podobo današnjega klateža. Izgubljeni tavajo po gostilnah, so stari znanci zaporov, neprestano v dosjelih socialnih služb. Gre za ljudi, za katere vsi vemo, da obstajajo, naše običajne poti pa jih praviloma vedno obidejo.

Picasso

Petek, 15. 4. 1988, TV A1, 22.45 - 8. aprila je minilo 15 let, odkar je umrl Pablo Picasso, eden najznamenitejših umetnikov našega časa. Dokumentacija je obenem vodič skozi njegovo življenje in ustvarjanje.

Pornografija

Petek, 15. 4. 1988, TV A2, 21.20 - V tej oddaji se Ricki Reichel posveča vprašanju, o katerem se v družbi govori dokaj malo - o dobičku s pornografijo. Problem dobiva namreč vse večjo razsežnost tudi pri nas.

Imaginirano in realno zlo

Petek, 15. 4. 1988, TV LJ1, 22.20 - V svojem prvencu „Tarče“ je Peter Bogdanovich spojil dve obliki groze, ono, ki jo ustvarja in prikazuje film in tisto, ki se kaže in razkriva v vsakdanjem življenju. Ob koncu filma se srečata v vsej svoji razsežnosti. Na eni strani je Byron Orlock, starejši filmski zvezdnik, ki se umika, na drugi strani mladi Bobby Thompson, na videz povsem normalen mlad Američan, ki se navdušuje nad orožjem.

19. 4. 1988: SAK – Wattens

SLOVENSKI
VESTNIK

ŠPORT

Žreb je Slovenskemu atletskemu klubu določil neprijetnega nasprotnika: tovarniško moštvo iz Wattensa, ki tekmuje v regionalni ligi-zahod in zaseda trenutno 2. mesto.

Po zmagi v tretjem kolu pokalnega tekmovanja proti Vorwärts Steyr so si slovenski nogometaši za nasprotnika želeli moštvo iz prve avstrijske lige. Toda žreb jim ni bil naklonjen. Sicer bodo tekmo četrtega kola lahko igrali na domačem igrišču, toda nasprotnik je manj atraktiven, poleg tega pa na Koroškem komaj znan. Toda že samo dejstvo, da je Wattens v tretjem kolu premagal Austrio iz Salzburga kar s 3:0, mora biti svarelo za SAK: proti Wattensu bodo morali igrati zelo zbrano in borbeno.

Zanimivo je, da oba sekcij-ska vodja, Albin Waldhauser in Adi Jud, ocenjujeta možnost v razmerju 50:50. Waldhauser meni, da bo največja prednost domače igrišče, Jud pa računa predvsem s svojo obrambo, ki je najboljša v regionalni ligi-zahod. Nasploh Jud pričakuje, da bosta njegova najboljša strelca Günther Huber in Robert Ablinger zagotovila zmago, še prav posebej, ker Wattens rad igra s hitrimi protinapadi, pri katerih se omenjena igralca najbolje znajdetata.

V Wattensu Slovenski atletski klub kar dobro poznajo, saj zanje igra tudi Klaus Praster, ki je še pred enim letom v vrstah Šmohorja igral proti slovenski ekipi. In čeprav Jud ve, da je „SAK zelo močna in borbeno ekipa“, se tekme ne boji: „Če nam bo uspelo, da tudi v Celovcu zaigramo tako tehnično izpolnjeno in hitro, kakor proti salzburški Austrii, potem tudi rezultat ne more izostati.“

Tudi igralci in vodstvo SAK so optimistični, zavedajo pa se nasprotnikove nevarnosti.

Obe moštvi sta doslej premagali avstrijske ligaške klube, in obe bi se radi uvrstili med osem najboljših klubov, torej v peto kolo. Zato vedo, da bodo potrebovali tudi močno podporo s strani gledalcev. Kapetan SAK Marjan Velik pravi: „Če bi igrali proti moštvu prve lige, bi prišlo na tekmo gotovo več ljudi. Tako pa bomo morali napeti vse sile, da nas bo tudi proti Wattensu podpirala velika množica. S takim dvajstim možem pa imamo izglede za zmago.“

Tekmo, ki se bo pričela ob 16.45 uri, pa bosta tudi tokrat podprla tovarna Obir in Slovenski vestnik. Pridite in podprite SAK!

Nasprotnik slovenskega moštva, tovarniška ekipa iz Wattensa, računa z uspehom tudi v Celovcu. V tretjem kolu je Wattens premagal Austrio Salzburg s 3:0.

Slika: WSG Wattens

Uspešen nogometni vikend!

Moštva južne Koroške so konec prejšnjega tedna tekmovala povečini uspešno. Še posebej v nižjih razredih, kjer so – z izjemo Žvabeka (0:2 prot Tinjam) – zmagala ali pa dosegla vsaj točko. „Obir“ – derbi v Železni Kapli so odločili v svoj prid gostujoči Selani, ki so bili skoraj vso tekmo v premoči. Martin Hobel je zapravil neke lepil priložnosti, tako da je bil rezultat kljub temu tesen. Edini gol je dosegel Jože Fera, igralec in trener Selanov.

Kvalitetno dosti slabši je bil spopad v Žrelcu, kjer je nastopilo moštvo Žitare vasi. Prvi polčas je bil v bistvu brezupen, saj ne enim ne drugim ni uspela kakšna akcija. Toda v drugem polčasu so Žitrajčani zaigrali dosti bolj zbrano in po lepi akcij povedli

z 1:0 (gol je dosegel Bartl Kapus). Ker pa Žitrajčani številnih priložnosti niso znali izrabiti, je domačinom za remi zadostoval kontra napad Oberrieserja. Odlično razpoložena je bila spet Globasnica, ki je v gosteh premagala Galicijo z 2:0, Kotmara vas pa je doma ugnala Oberglan s 3:1.

V spodnji ligi je Klopiny pomagal Dobrlji vasi, da se je približala vodečemu Wietersdorfu. Zanesljiva obrambna postava Klopinyčanov je omogočila, da je Wietersdorf odšel iz Kamna le z eno točko. Dobrolčani sami pa so – po sreči – premagali Frantschach z 2:1. Oba gola domačinov je dosegel Hribar v zadnjih minutah tekme. Točko je tokrat osvojil tudi Šmihel v Šentvidu (1:1), medtem ko je Šentjakob doma

podlegel Radentheinu (1:2). V spodnji ligi-zahod vodi zdaj ATUS iz Borovelj, ki je slavil v Weißensteinu z 2:0. Le Bilčovs tokrat ni mogel popraviti položaja, ker je dež preprečil tekmo z Baškim jezerom.

Za točko žaluje tudi SAK, ki je proti Matreiu dosegel le remi (1:1). Tekmo je predvsem odločil veter. Z vetrom v hrbet so zaigrali najprej gosti in po prekršku Dalanovića v kazenskem prostoru povedli, v drugem polčasu pa je SAK pritisnil in s popolno ofenzivo še dosegel remi: podajo Hanserja je podaljšal Velik, zadel prečko, odbito žogo pa je Lojze Sadjak poslal v mrežo. Največ smole na tekmi je zagotovo imel Velik, ki je kar trikrat zadel prečko, dva prosta strela pa sta le tesno zgrešila cilj.

Šahovski turnir

Pri Seherju v Velinji vasi pri Bilčovsu so se srečali bilčovski šahisti in se pomerili na hitropoteznem turnirju. Medtem ko so mlajši šahisti (pod 16 let) igrali na 10 minut, so starejši igrali na 5 minut vsak proti vsakemu. Večkrat je prišlo do pravih senzacij. Zmagal pa je najmočnejši igralec Arthur Gigacher, ki je dobil kar 14 partij in z nekaj točkami prednosti postal bilčovski prvak. Pri mladincih je bil najboljši Kristijan Filipič. Zmagovalcem je čestital tudi župan H. Ogris in se SPD Bilki, ki je turnir organizirala, za to zahvalil.

Prvenstvo: Možberk – SSZ Cartrans I 4:4 (Kernjak 1. Polanšek, Gallob, F. Rulitz, Živkovič, Lukan remi), SSZ Pos. Celovec II – Tanner 7:1 (H. Rulitz, Waldhauser, Kolter, Reichmann, Hedenik, Einspieler po 1, Laussegger, Amruš remi).

Koroška liga

1. Lienz	17	10	4	3	39:14	24
2. Friesach	17	10	3	4	31:13	23
3. WAC	16	8	5	3	33:19	21
4. Matrei	17	8	5	4	33:20	21
5. Trg	17	8	3	6	39:28	19
6. Pliberk	17	6	7	4	30:23	19
7. Wolfsberg	16	8	2	6	21:32	18
8. SAK	16	7	3	6	24:18	17
9. SV Šentvid	17	4	7	6	11:29	15
10. Šmohor	17	5	4	8	23:34	14
11. Mölltal	17	5	3	9	16:22	13
12. Magdalen	17	3	7	7	15:25	13
13. VSV Beljak	17	5	2	10	25:33	12
14. Irschen	16	1	3	12	10:40	5

Spodnja liga-vzhod

1. Wietersdorf	16	11	3	2	32:11	25
2. Dobrlja vas	16	9	5	2	28:14	23
3. Mosti	16	10	3	3	30:18	23
4. Treibach	16	10	2	4	42:22	22
5. Šentandraž	17	5	10	2	15:14	20
6. ASK Celov.	17	6	7	4	26:25	19
7. St. Leonh.	17	5	8	4	22:25	18
8. Ruda	17	4	7	6	20:22	15
9. Klobin	16	2	10	4	15:19	14
10. Šmihel	17	5	4	8	22:37	14
11. ASV Celov.	17	3	6	8	15:25	12
12. SCA Šentvid	17	3	5	9	23:32	11
13. Frantschach	17	2	5	10	13:31	9
14. KAC Celov.	16	1	5	10	10:24	7

Spodnja liga-zahod

1. Borovlje	17	11	3	3	34:17	25
2. Dellach	17	7	8	2	26:13	22
3. Šentjakob	16	8	6	2	23:14	22
4. Rožek	16	7	4	5	20:18	18
5. ASV Lienz	16	6	6	4	25:27	18
6. Lendorf	17	7	3	7	27:22	17
7. Baško jezero	16	6	4	6	21:19	16
8. Radenthein	17	7	2	8	26:26	16
9. Weißenstein	17	4	7	6	25:20	15
10. Brnca	16	4	7	5	17:20	15
11. Bilčovs	16	4	4	8	20:27	12
12. Obermillstatt	16	2	8	6	17:25	12
13. Treffen	17	4	4	9	19:26	12
14. Tristach	16	3	4	9	12:35	10

1. razred D

1. Velikovec	17	12	2	3	31:17	26
2. Žitara vas	17	10	5	2	24:10	25
3. Sele	17	10	5	2	27:20	25
4. Zrelec	17	9	5	3	37:14	23
5. Sinča vas	17	7	3	7	24:18	17
6. Podkrnos	17	4	8	5	15:18	16
7. Žel. Kapla	16	7	1	8	25:25	15
8. Galicija	17	5	5	7	18:18	15
9. Šentpavel	17	6	3	8	27:32	15
10. Grebinj	17	5	5	7	21:26	15
11. Metlova	17	5	4	8	19:29	14
12. St. Stefan	17	4	4	9	23:40	12
13. Reichenfels	17	4	2	11	25:37	10
14. Globasnica	16	2	4	10	19:31	8

TERMINI

NOGOMET

Nedelja, 17. 4.: Šmihel – ASV (16.30), Šentandraž – Dobrlja vas (16.30), ATUS Borovlje – Dellach (17), Grebinj – Železna Kapla (10.15), Globasnica – St. Stefan (15), Žitara vas – Šentpavel (16.30).

NAMIZNI TENIS

Petek, 15. 4. 1988: Sele II – Kelag (19).
Ponedeljek, 18. 4. 1988: NTK Celovec I – Kelag (19), NTK Celovec II – HSV (19).

ŠAH

Nedelja, 17. 4. 1988: SSZ Cartrans I ATUS Borovlje I (pri Korenu, 9).

ROKOMET

Torek, 19. 4. 1988: Avstrija – Jugoslavija (Wolfsberg, 18.45).

Bernd Kapus (sredina) je dosegel gol Žitare vasi.

Slika: Mohar